

Slovenski

PRIJATEL.

Izlaja enkrat
v mesecu.

Velja po pošti
4 fl. na leto.

Štev. 6.

V Celovcu 15. junija 1867.

XVI. tečaj.

**Pridiga za praznik sv. aposteljnov Petra in
Pavla.**

(Podobe sv. Petra in Pavla; gov. J. Sk.)

„Ti si Peter (skala) in na to skalo bom zidal svojo cerkev“. Mat. 16, 18.

V v o d.

Prav vesel in častitljiv praznik obhaja danes sveta mati katoliška cerkev, veseli praznik ssv. aposteljnov Petra in Pavla. Ta dva pervaka in kneza aposteljnov sta naj več storila za razširjenje božjega kraljestva na zemlji; zato se pa tudi veseli sv. mati cerkev današnji dan in večnega Očeta hvali, ki je tako obilno svoje gnade čez ta dva aposteljna razlil.

Po celem širokem svetu katoliški kristjani slovesno današnji dan obhajajo. Posebno se pa v starem Rimu v slavni in imenitni cerkvi sv. Petra danes lepa služba božja godi. Ta cerkev sv. Petra je naj lepša in naj večja cerkev vesoljnega sveta. Samo njena predveža je tako velika, da bi bila za tri precej prostorne cerkve; visoka je pa tako, da samo do kuple neki meri čez 60 seznjev. V jabelko nad križem zamore 16 ljudi zlesti in v njem prostor imeti. Kupla stoji ravno nad sred cerkvijo in ž njenega mostovža se lahko vidi iz silne višave doli v cerkev, od kodar se ljudje čisto majhni vidijo. V cerkvi ravno pod kuplo stoji lep oltar, pri katerem le sami sv. Oče maševati smejo. Človeka sveta groza spreletti, kedar v to čudno lepo in veliko cerkev stopi. Vsako

leto jih roma v to cerkev tavžent in tavžent pobožnih romarjev iz vseh katoliških dežel in krajin, da pokleknejo in molijo pred oltarjem, pod katerim počivajo svete kosti teh dveh aposteljnov sv. Petra in Pavla. Posebno se pa zbere današni visoki praznik silno silno veliko romarjev, sv. oče sami slovesno službo božjo opravljajo; po sv. maši pa delijo neštevilni trumi z visocega mostovža po celem svetu znani in sloveči papežev žegen.

Preljubi kristjani! mi scer ne moremo v Rim romati, in poklekniti na grob teh dveh aposteljnov sv. Petra in Pavla; pa dasiravno njih svete trupla v naši cerkvi ne počivajo, vidimo vsaj njih podobe tam na velikem oltarju. Te podobe nam živo kažejo, da ssv. apostelna Peter in Pavel sta bila pridna delaveca v Gospodovem vinogradu in sta za sv. Jezusovo vero tudi svojo kri prelila. Podobe torej teh sv. aposteljnov bomo tudi mi danes nekoliko bolj na tanko pogledali in premišljevali njuno sveto življenje, lepe čednosti in dobre dela; pa tudi priporočili se bomo sv. Petru in Pavlu.

Gospod Jezus Kristus, učenik aposteljnov in tudi naš učenik, bodi z nami! V njegovem naj svetejšem imenu začnem. Pripravite se!

R a z l a g a.

I. Na desni strani velikega altarja zagledate podobo sv. Petra. Vidite, da sv. Peter derži dva ključa v roci, ktera po besedah sv. Tomaža Akvinskega dvojno oblast pomenita, namreč grehe odpuščati ali pa zadrževati. Ključi so bili in so še dandanašnji znamenje moči in oblasti, ktera se komu dá. V jutrovej deželi pomenja komu ključe izročiti še zdaj komu oblast dati, da zapoveduje in gospoduje. Besede: „Tebi bom dal ključe nebeskega kraljestva; in kar koli boš zvezal na zemlji, bo zvezano tudi v nebesih; kar koli boš razvezal na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih“, pomenijo: Ti si moj namestnik na zemlji, tebi podelim naj višo oblast, v cerkvi postave dajati in razsojevati; ljudi v cerkev sprejemati, jih učiti, spokornikom grehe odpuščati, terdovratne in druge hudobne ljudi pa iz sv. cerkve izključevati. Sv. Peter je bil torej od Jezusa za vidnega poglavarja sv. cerkve postavljen. Sv. Peter je tista skala, na katero je Jezus svojo cerkev postavil, in te ne bodo peklenske vrata nikdar zmagale. Že je minulo več kot osemnajst sto let, kar je Kristus svojo cerkev na sv. apostelna Petra in njegove nastopnike rimske papeže zidal. Veliko tavžent krivover je peklenški sovražnik že stuhtal in poslal nad sv. kato-

liško cerkev. Vsi ti neverniki in krivoverci so se strašno zagnali in spuntali zoper Jezusovega namestnika rimskega papeža; pa glej! stol sv. Petra v Rimu še stoji, se ne premakne, in na njem sedé častitljiv mož, sveti oče Pij IX. Njih očetovemu sercu sovražniki scer zdaj skeleče rane sekajo; pa stol sv. Petra še stoji in bo stal do konca sveta. Krive vere pa je veter kakor prah razkadil na vse strani vesoljnega sveta. Vsi krivoverci se med seboj sovražijo, grizejo in kolejo in le tedaj skup derže, kedar se gre zoper katoliško cerkev. Tudi cesarji in kralji so se povzdignili nad sv. katoliško cerkev in se še povzdigujejo. Kristjane, duhovnike in škofe in papeže so preganjali, martrali in morili; pa glej! cesarji in kralji in ljudstva so se že zdavnej v prah spremenili; borni stolič sv. Petra v Rimu pa še stoji in bo stal do konca sveta. O kristjani! kako srečni smo mi, da smo toliko skerbni materi, sv. katoliški cerkvi izročeni! O le zvesto se deržimo njenega nauka in poslušajmo njen materni glas, saj, kdor cerkev posluša, posluša tudi Boga!

Druga stvar, ktero pri podobi sv. Petra večkrat zagledamo, je petelin, ki pri Petrovih nogah poje; podoba Petrove slabosti. Ja tudi Peter, toliko serčni mož, je bil premagan od človeške slabosti in je padel. Rotil se je in s prisego je terdil, da hoče rajši umreti, kakor pa svojega mojstra zatajiti; pa ni še petelin dvakrat zapel, je Peter že trikrat zatajil svojega Gospoda in mojstra.

Petelin nas torej opominja Petrove slabosti. In kako bi se ti, preljubi moj! zanašati zamogel na svojo moč in serčnost? Poglej petelina pri Petrovih nogah! O naj te on uči, kako slab je človek sam iz sebe in kako lahko da pade, kako malo sme upati tudi svojim naj boljšim sklepom! O ta petelin naj te uči, koliko bi moral Boga prositi potrebne pomoči in gnade. O naj te uči, kako bi se moral varovati nevarnosti in vsake priložnosti v greh!

Revní grešnik! petelin pri nogah sv. apostelna Petra naj pa tudi tebe tolaži, da nad božjo milostjo ne obupaš. Glej, Peter je padel, globoko je padel, pa Peter je zopet vstal. Tudi ti si padel in globoko si revež zabredel, pa le vstani, le vstani s Petrom, da tudi ti kakor on pri Jezusu usmiljenja najdeš. Petelin pri nogah sv. Petra naj te pa tudi hitro zbudi, da pokoro brez odlašanja storiš. Glej sv. Petra! Komej se petelin drugič oglasi in se Jezus milo na Petra ozré; že spomni se on Jezusovih besedi: Peter, resnično ti povem, preden bo petelin dvakrat zapel, me boš trikrat zatajil. Peter spregleda in vidi velikost svojega greha. Vest se mu strašno prebudi. Z rokami zakrije Peter svoje blede lica. Vroče solze se mu iz oči udirajo. Naglo in ves pobit zapusti žalosten kraj, kjer je zatajil svojega Gospoda. On je venkaj šel in se je bitko zjokal. O grešniki in grešnice! glejte petelina pri nogah sv. Petra. S silnim glasom vam kliče: Ne odlašajte pokore —

razštete so že ure vašega življenja — neizmerno dolga je večnost!

Pa poznam še družega petelina, ki zdremlja slehernega človeka noter do groba. Kaj ne da bi rad poznal tega petelina? Glej, ta petelin je tvoja lastna vest. Kar je torej pri hiši petelin, to je pri človeku njegova vest. To vam bom kmalo dokazal: Petelin se večkrat v sredi noči oglašá, ravno tako se oglašá v človeku tudi vest, kedar se hoče podati v temno in gerdo noč greha. Kedar se začne svitati in ima že dan napočiti, spet se oglasi petelin in kliče; tako tudi v človeku kliče vest, da bi se daniti jelo tudi v njegovi duši. Pa tudi po dnevi slišiš petelina, kedar se bliža dež ali hudourje; tako se tudi v človeku oglasi vest, kedar se bliža duši nevarnost. Ja vest je v človeku, ktera zmirej kliče, človeka svari, toži ali pa hvali. O srečen, kdor posluša glas svoje vesti, ona je v začetku prvi in naj pravičnisi sodnik. Srečen je, kdor kakor Peter svoj greh objoka, kedar mu vest kaj hudega očita. Kako glasno vpije ta petelin, skusil je že nesrečni Kanj. Kakor hitro je svojega brata umoril, tako hitro se zbudi v njem tudi huda vest. Peče ga noč in dan in ga goni po svetu; ali kjerkoli hodi, hodi ž njim tudi huda vest. Taka se je godila nesrečnemu izdajavcu Judežu; taka se godi vsakemu, ki glasa svoje vest ne posluša. Torej le nikarte preslišati svarivnega glasa tega petelina! Le pogledjte Petra! Vest se zbudi v njem in Peter milo joče in se ne pogrezne v stare grehe nazaj. O revni grešnik, vboga grešnica! glej tudi v tvojem sereu že zdavnej in zdavnej kliče petelin, kliče tako milo, svarivno in žalostno; pa nočeš ga poslušati; kliče ti še danes, o ubogaj ga! Verjemi mi, da se bo posebno močno zbudil na tvojo slednjo uro; zatorej, če si pameten, pa tudi poboljšanja več odlašal ne boš! K temu torej naj te petelin obudi, kterega pri podobi sv. Petra vidiš!

Večkrat vidimo sv. Petra pa tudi s križem, vender tako, da ima križ navzdol obrnjen. Kakor je petelin podoba Petrove nestanovitnosti in slabosti; tako je križ znamnje Petrove stanovitnosti in moči.

Kakor hitro se je sv. Peter izkopal iz svojega greha, postal je ves drugačen. Zdaj še le je postal močna skala, ktere nobena stvar omajati ni mogla. Ni se več bal ljudi, ne zasramovanja, ne ječe, ne tepenja, ne nevarnosti ne smerti. Z veseljem je nosil za Jezusom svoj križ. In da bi v vsem svojem močnejšem podoben postal, bil je na slednje tudi pod grozovitnim cesarjem Nerom križan. Pravijo, da je rabeljne prosil, naj bi ga ne križali tako kakor Jezusa, ampak z glavo navzdol; ker on ni vreden, da bi tako križan bil, kakor njegov mojster.

Poglej, preljubi moj! ki si do zdaj kakor nekdanj Peter slab bil in si Jezusa že večkrat zatajil; poglej zdaj križ, kterega se je sv. Peter oklenil; in uči se od njega biti močen. Ako hočeš Je-

zusov učencec biti, moraš tudi ti svoj križ zadeti in iti za Jezusom! Oberni svoje težke dela in kervave žulje Bogu v čast in v zveličanje svoje duše! Bodi serčen v prenašanju težkih dolžnost svojega stana; terpi tudi ti rad zavoljo Jezusa in v terpljenju in boleznih zaupaj v božjo pomoč in se vdaj v voljo božjo! In kedar pride tudi za tebe zadnja ura, da boš svoj križ odložil, tedaj si misli, da tvoja smertna postelja naj bo križ, na katerem boš, kakor Jezus, izročil svojo dušo v roke nebeškega Očeta!

II. Pa obrnimo se v kratkem še k drugi podobi, ktero na levi strani v velikem oltarju vidite! Podoba ta pomenja sv. apostelna Pavla.

Sv. Pavel derži v desnici bukve. Te bukve pomenjajo, da je on po svojem spreobrnjenju imeniten učenik in serčen oznanovalec svete Jezusove vere postal. O koliko se je sv. Pavel trudil, da bi veliko neumerjochih duš Jezusu pridobil! Koliko je terpel in to vse iz ljubezni do Jezusa! Koliko lepih pisem je pisal do svojih vernih, ki so še dandanašnji lep zaklad, iz kterega naj več lepih naukov zajemamo. Ja kristjani, za toliki zaklad se sv. Pavlu ne moremo zadosti zahvaliti. Iz tega zaklada zajema sv. cerkev svoje liste, duhovniki naj boljše dokaze, verske in djanske resnice za svoje pridige, vsaki bralec zlate zerna resnice in keršanske modrosti. S svojimi listi nam sv. Pavl pot kaže v nebesa; o poslušajmo ga tudi vselej radi, k sercu si jemljimo njegove opominovanja in tudi živimo po njih!

Dalej vidimo sv. Pavla, da meč v levi roci derži, znamnje njegove smerti. Kakor je sv. Pavl v vsem svojem življenju le Jezusa terdil in ljubil; tako je svojo ljubezen do njega tudi s svojo smertjo zapečatil. Sv. Pavl je bil od grozovitnega Nerona v Rimu k smerti obsojen. Njegova glava je pod mečem odletela ravno tisti dan, ko je sv. Peter križan bil, namreč 29. junija l. 65.

In glejte! meč, pod kterim je nekda j njegova glava padla, zdaj kinči njegovo podobo in lep spomin njegove serčnosti in goreče ljubezni do Jezusa. Tukaj na zemlji ga kinči meč; v nebesih pa ga kinči krona pravice, ktero mu je podal pravični sodnik za toliko ljubezen, ktero je vedno razodeval.

S k l e p.

O brati in sestre moje! Tako se je sv. Pavl srečno vojskoval, srečno sklenil svoje življenje, vživa pa tudi zdaj krono večnega življenja. O po tej kroni, jaz vem, tudi vaše serca hrepené! O le veselite se! Tudi vaša bo, če bote tudi vi, kakor sv. Pavl, Kristusa brez vsega straha spoznali pred celim svetom, če bo z vami Jezus v življenju in smerti. Torej le bodite Jezusovi, ubogljivi sini in hčere sv. matere katoliške cerkve! Vojskujte se serčno zoper skušnjave in hodite po pravem potu s tem, da zvesto spolnujete božje zapovedi! Delajte vse iz ljubezni do Boga in zavoljo Boga! In naj pride tudi smert, brez straha jej kakor ssv. apostelna Peter in Pavl nasproti pojdete, da pridete tje gor, kjer se zdaj sveta apostelna, katerih podobe smo ravno premišljevali, veselita; tje gor k Jezusu, kterega tudi sv. Peter in Pavl prosita, da bi vsi skupej Kristusovih obljub deležni postali. Amen.

Pridiga za III. pobinkoštno nedeljo.

(Jezusovo usmiljenje do grešnikov naj nas k poboljšanju spodbada;
gov. M. T.)

„Tako vam povem bo med angeli Božjimi veselje nad enim grešnikom, koji se spokori“. (Luk. 15, 10.)

V v o d.

Današnja nedeljo veli sv. cerkev brati oddelek iz sv. evangelija, ki nam prav lepo in do živega spričuje, kako prijazno, priserčno usmiljeno da naš Zveličar z grešniki ravna, naj bi jih vse svojemu nebeškemu Očetu pridobil. Vse njegove dela spričevanje dajejo, kar govore njegove usta, ko pravi: „Sin človekov je prišel iskat in zveličat, kar je bilo zgubljenega“. Bil je zmotenim skerbni pastir in zgubljenim skerbna hišna gospodinja. Kakor

namreč dober pastir zgubljene ovce in hišna gospodinja zgubljenega denarja z vso skerbjo iščeta; tako in še z večo skerbjo je iskal sin človekov grešnikov, naj bi jih od krivih potov na pravega zavernil in strašnega peklenškega brezna obvaroval. In kakor se pastir veseli, ako zgubljeno ovco, ali žena, če zgubljeni denar zopet najde, takó se veseli Sin človekov, če grešnika zopet k sebi privabi in nebesom pridobi.

O kolika tolažba za nas, kristjani! ker nam vsem vest očita, da smo grešniki, pa imamo vendar tolikanj usmiljenega Zveličarja kot pastirja svojih duš, ki si na vse mogoče viže prizadeva, naj bi nas k čedi svojih izvoljenih trum v nebesih pripeljal! Pač iz hvaležnosti smemo s kraljevim prerokom Davidom klicati: „Gospodove usmiljenosti bom prepeval na vse večne čase“. (88, 1.) Zato premišljujemo danes še na dalje: Jezusovo usmiljenje z grešniki, ki naj nas brez odlašanja k pravemu spreobrnjenju in k resničnemu poboljšanju spodbada. Od tega na čast Jezusovega usmiljenega serca!

Razlaga.

1. Ako premišljamo prigodbe spreobrnjenja, ki so zaznamovane v ssv. evangeljih, vidimo, da je Jezus nalašč največih grešnikov iskal, naj bi njih in nas od svojega neskončnega usmiljenja zadosti prepričal. Tako postavim, povabil se je sam od sebe k Caheju, ki je bil kot cestninar znan za očitnega grešnika, naj ga je iz sina Abrahamovega storil otroka Božjega kraljestva. V dolg pogovor se je spustil s pregrešno Samarijanko pri Jakobovem vodnjaku, jej popisal vse njeno hudobno življenje, da jo je k spoznanju, k pokori in zveličanju pripeljal; piti je hotel od nje, da je imel priliko govoriti ž njo od žive vode, ki se izteka v večno življenje. Usmilil se je prešestnice, ki so jo Judje ravno v njeni nesramnosti zasačili in jo v smert s kameni obsodili, in jej odpustil njene hudobije. Sprejel je solze spokorne Magdalene, s katerim mu je njegove noge močila, in jej pripustil, da mu jih je z lasmi otirala. Rekel jej je, ker je veliko ljubila, jej je tudi veliko odpuščenega; „Pojdi v miru in nikar več ne greši!“ In še na križi visoč s koliko ljubeznjivostjo in priserčnostjo je sprejel ske-sanega razbojnika, ko mu je zagotovil: „Resnično, ti povem, še danes boš z meno v raji!“

Kako tolažljive so pač te prigodbe za nas! Iz njih lahko vidimo, da nobenemu grešniku ni treba maloserčnemu biti ali celo

obupnemu postati. Naj bi bil še tolikanj grešil, vendar velikost njegovih grehov velikosti Božjega usmiljenja nikdar ne doseže. To nam še na dalje spričuje Kristus v svojem evangeliji z mnogoterimi prilikami. Tako se danes primerja s človekom, ki je iz med svojih 100 ovec eno izgubil, in zato vseh 99 popustil, in za zgubljeno hodil čez hribe in doline, čez rov in lov, dokler jo je našel. In ko jo najde, jo z veseljem zadene na svoje rame, domu nese ter vse prijatle in sosede skliče, naj se ž njim vred najdene ovce veselé. Ljubi moji! ali moremo od Božjega usmiljenja lepše govoriti, kakor je v tej priliki dopovedano? Poglej grešnik! grešnica! ti si tista zgubljena ovca, ki si od čede izvoljenih zašla. Pa usmiljeni Jezus hiti za tebo, te išče in kliče po srečah in nesrečah, po zdravji in po boleznih, po glasu svojih služabnikov kakor po pikanji in grizenji tvoje vesti. In koliko veselje zanj, kolika radost angelom in svetnikom v nebesih, ako te zgubljeno ovco zopet najde!

Primerja se Kristus v današnjem sv. evangeliji z ženo, ki je iz med deset denarjev enega zgubila, pa zato luč prižgala, vso hišo pometla in po vseh kotih preiskala, dokler ga je našla. In ko ga najde, skliče prijateljice in sosede, naj se ž njo veselé. S tim je hotel Jezus reči: Kakor je ta žena zgubljenega denarja z vso skerbjo iskala, tako tudi On, nebeški poslanec, zmotenih grešnikov z vso skerbnostjo išče. In kakor se ta žena najdenega denarja s sosedomi vred veselí, tako veselje nastane v vseh nebesih, kečar se kak grešnik spreoberne.

Še bolj očitno pa nam Jezus svoje usmiljenje s spokornimi grešniki kaže v priliki od zgubljenega sina. Ta, ko je del svojega premoženja v daljni deželi z razujzdanim življenjem zapravil ter je po nastali lakoti toliko pomanjkanja terpel, da je želel svoj trebuh napolniti z lušinami, ki so jih svinje jedle, pa mu jih nihče ni dal, tu je sam v se šel in spoznal, kako da je svojega očeta razžalil, ter je sam pri sebi rekel: „Vzdignil se bom in pojdem k svojemu očetu in mu porečem: Oče, grešil sem zoper nebesa in zoper tebe! Več nisem vreden tvoj sin imenovan biti, stori me, kakor enega svojih najemnikov“. (Luk. 15, 18. 19.) In ta sklep je tudi spolnil. Pa, kako? Ali mar razžaljeni oče tega potepenca, ki je njegovemu očetovskemu sercu toliko kervave rane vsekal, ne bo od sebe pahnil? O ne! Komaj ga od daleč zagleda priti, se mu že serce od usmiljenja topí. Berž mu teče naprot, mu pade okoli vrata, ga priserčno poljubi, in pri tej priči pozabljene so vse zazhaljenja. Ja, ko sin svojo pregreho spozna in se nevrednega šteje še kdaj sinovo ime nositi, je očetovo veselje toliko, da veli svojim blapcem: „Prinesite najbolje oblačilo in oblecite ga, in dajte mu perstan na roko, in čevlje na noge, in pripeljite pitano tele in zakoljite in bočemo jesti in se gostiti. Zakaj ta moj sin je bil

mertev in je zopet oživel; je bil zgubljen in je zopet najden". (Luk. 15, 22—24.)

Ljubi moji! tu imate živo podobo Jezusovega usmiljenega ravnarja z grešniki. Zakaj ta zgubljeni sin, grešnik ali grešnica! si ti, ki si zaklad gnade Božje s svojimi pregrehami in hudobijami zapravlil in se tako Božje očetovske ljubezni nevrednega storil. Ali poglej! Kakor hitro svoje hudobije spoznaš se serčno nad njimi kesaj, se jih čisto izpoveš, se resnično poboljšaj in si pripravljen zanje zadostovati, ti usmiljeni Jezus zopet vse odpusti, te zopet z veseljem sprejme za svojega otroka in ti podari svojo poprejšnjo ljubezen. Vprašam, ali more večje biti Jezusovo usmiljenje do grešnikov, kakor je? Ja v resnici neizpozajet studenec vse tolažbe nam je to usmiljenje, ako na dalje premišljamo, da ravno tako usmiljenega se tudi nam še skazuje. Kolikrat nas kliče po pridgarjih, ki vas v njegovem imenu prosijo, svaré, kregajo in opominjajo z vsem poterpljenjem in ukom ter vam nasleake čednosti in pregrehe živo pred oči postavljajo! Kolikrat vas kliče po spovednikih, ki vas sedaj z ljubeznijo, sedaj z resnobo k poboljšanju vašega življenja spodbadajo! Kolikrat nas kliče po glasu naše vesti, ki nam po storjenem hudem nikjer miru in pokoja ne dá, temuč nas povsod spremlja, kakor senca našega telesa! Kolikrat nas kliče po kaki bolezni ali britkosti, ki nas do živega spominja na praznoto in nečimurnost vsega posvetnega! Kolikrat te kliče po smerti koga tvojih prijatlov in znancev, ki jih spremljaš do groba, in ki ti na tihem na serce govoré: „Danes meni, jutri tebi“! — Ljubi moji! ali ne spoznamo iz vseh teh prigodeb svojega življenja, kako veliko, ja neizmerno in brezkončno da je Jezusovo usmiljenje do grešnikov?

2. Ali ravno to usmiljenje in prizanašanje, govori apostelj, naj nas napeljuje k pokori in k poboljšanju; da ne zapademo neskončni pravičnosti njegovega serda in maščevanja; kajti Jezus ni le neskončno usmiljen, temuč je tudi neskončno pravičen. Ta njegova pravičnost pa od nas tirja velikosti in številu naših grehov primerno pokoro, in tudi nam veljajo besede, ki jih je terdovratnim Judom govoril, rekoč: „Ako se ne spokorite, bote vsi poginili“. (Luk. 13, 5.) „Povem vam, jim je rekel zopet pri drugi priložnosti, povem vam, vi me bote iskali, pa me ne bote našli, v svojih grehah bote umerli“.

Kako potreba da nam je pokore in poboljšanja, pokazal nam je Jezus v tej priliki: „Nekdo, pravi, je imel figovo drevo zasajeno v svojem nogradu, in je prišel sadu na njem iskat. in ga ni našel. Rekel je pa gorniku: Glej tri leta je, kar hodim iskat sadu na tem figovem drevesu, in ga ne najdem; posekaj ga tedaj; čemu še prostor jemlje? On pa mu je odgovoril in rekel: Gospod! še to leto ga pusti, da okopljem, in mu pognojim, če kje sad ob-

rodí; če pa ne, ga boš potlej posekal". (Luk. 13, 6—9.) Kdo izmed vas bi iz te prilike ne mogel spoznati, da tisto nerodovitno figovo drevo je grešnik, ki ga nebeški Oče v svoji pravičnosti hoče pogubiti? Ali njegov gornik, Jezus Kristus, zanj prosi odloga, da bi mu še to in to gnado skazal, še to in to poskušnjo ž njim storil; potem pa, ako mu vse ne bo nič izdalo, naj bo obsojen v večni ogenj.

Pri tem, ljubi moji! naj vas nikar ne moti navadna pesem grešnikov, ki pravijo bom že še . . . sedaj sem še mlad, saj se mi ne mudi! Zakaj slab porok za dolgo življenje je mladost, telesna moč ali terdno zdravje. Zakaj kakor pod koso s travo vred tudi cvetlice padajo, ravno tako smert med mladimi in starimi nič ne zbira, le pobira. Nje pregovor je: Danes lep, jutri bled! To ti spričujejo verste grobov na pokopališčih, kjer zraven stare žene počiva mlada deklica, in zraven terdnega moža trohni zal mladeneč, ki ti kliče: „Tudi ti bodi pripravljen, ker ne veš ne ure, ne dneva, kdaj bo Gospod prišel!“

Vedi pa tudi, da je silno nevarno s pokoro do starosti odlašati, ker nobenemu ni znano, če mu bo Bog to gnado spreobrnjenja dodelil, zakaj s tacim odlašanjem delaš Bogu veliko krivico. Takrat namreč se še le misliš k Bogu obrniti, kedar svet ne bo več zate maral; takrat hočeš prijaznosti z Bogom iskati, kedar te bo svet začel zaničevati. Potem ko si svoje najlepše leta v pregrešnem veselju potratil; potem, ko si vse svoje mlade dni iz kozarca pogrešnosti pil; potem, ko si s svojim telesom, dokler si le mogel, nečistosti, pijanosti in poželjenju mesa stregel; potem še le prideš, in se v starosti Bogu v službo ponудиš; sedaj bi mu rad dal svoje serce, ki je hudobij vse omamljeno, mu rad v dar prinesel svoje telo, ki je greha vse oslabeledo, svoje ude, ki se nekdanjih razujzdanosti vsi tresejo. Svetu toraj daroval si poprej čisto pšeno, Bogu si pa pleva in rese prihranil; svetu si daroval najlepši sad, Bogu pa hočeš piškavih in červivih ogrizkov dati. Ali ni to strašna krivica zoper Boga? Ali ti mar ne poreče Bog, kakor je rekel Judom po preroku Izaiju: „Odstopite od mene; vaše darove jaz sovražim, oni so mi gnjusoba?!“ Tako se bodo spolnile nad tebo besede sv. pisma v bukvah pregovorov, kjer pravi: „Ker sem vas klical, pa ste se branili; sem stegoval svojo roko, pa ga ni bilo, da bi se ozrl, ker ste ves moj svet zaničevali in moje svarjenje zanemarjali, se bom tudi jaz k vaši pogubi smejal.“ (1, 24. 25.)

Takemu se večidel na smertni postelji godi, kakor se je godilo Samsonu v naročji nezveste Dalile. Že večkrat ste morebiti slišali od Samsona, da je bil za voljo svoje moči strah vseh Filiščanov. Za tega voljo Filiščanje podkupijo neko deklo, Dalilo, s katero je bil Samson v prijaznosti, naj bi od njega zvedela, v čem

da njegova moč obstaja. Samson jej pove, da, ako bi ga kdo s sedmimi mokrimi žiljami zvezal, bi bil kot drug človek. Dalila si teh žilj preskerbi. In ko Samson v njenem naročji zaspi, ga zveže in zaupije: Samson, Filiščani gredo nad te. Samson plane po koncu, in žilje razterga, ko niti. — Dalila to videvši, mu očita, da se jej je zlagal. In zopet jej Samson pove, da, ako bi ga kdo v nove vervi povezal, bi si ne mogel nič pomagati. Tudi teh si Dalila poišče, ter ga v njenem naročji spijočega ž njimi poveže. Pa na njeni glas, da gredó Filiščani nadnj, zopet skoči na kviško in vervi kot pajčine razterga. — Še bolj ga Dalila psuje, da jo ima za norca, in tišči vanj, naj jej to skrivnost razodene. Samson jej reče, da, ako bi ga kdo za lase na tla pribil, ne mogel bi se ganiti. Dalila preskerbi si žebljev ter na njenih kolenih spijočega za njegove dolge lase na tla pribije. Ali komaj zopet sliši, da gredo Filiščani, poruje te žeblje iz tal, kakor konoplje. — Sedaj se začne Dalila jokati, in ga zmerjati, da jej noče resnice povedati. In čudite se, akoravno ga je Dalila že trikrat mislila Filiščanom izdati, je vendar Samson že na duši oslepil, da jej na zadnje to skrivnost razodene, in jej pove, da vsa njegova moč je v njegovih dolgih laseh. In ko jej zopet v naročji zadremlje, vzame škarice iz nedrija in ga ostriže ter Filiščanje pokliče. Samson se hoče braniti; ali proč je njegova moč. Sovražniki ga zvežejo, mu oči izkopljejo in v ječo veržejo. Kakor Samson, tako dela grešnik. Od greha gre k spovedi, dela obljube, pa od spovedi zopet v stare tovaršije in v greh. Tako pride starost in vleže se na smertno posteljo, ko bi se rad greha otresel. Ali sedaj ni več časa, in tudi ne več moči in zmožnosti, da bi kako dobro spoved opravil; glava je vsa zmešana, da vse narobe odgovarja, ali se pa nič več ne zavé. Spovednik ga sicer odveže in mu sv. zakramente podeli; pa ravno s sv. zakramenti zaveže in zapečati njegovo pogubljenje. Tako umerje grešnik, ki se v svojih zdravih in terdnih letih z Bogom norčuje in s svojo pokoro do zadnje ure odlaša.

S k l e p.

Zato naj nas, ljubi moji! Jezusovo usmiljenje do grešnikov nikar ne storja terdovratnih in znemarnih v skerbi za zveličanje svoje edine duše, marveč naj nas predrami iz dušnega spanja, da se prebudimo v življenje gnade. Zato sklenem za danes z besedami, ki jih je govoril Mojzes, ko je Izraelce pripeljal pod Sinajsko goro, kjer jim je Bog svoje zapovedi dal, rekoč: „Danes, ko slišite glas Gospodov, nikarte utrditi svojih serc!“ Amen.

Pridiga za IV. pobinkoštno nedeljo.

(Kako opravljati posvetne dela za nebesa; gov. K. K.)

„Gospod celo noč smo lovili, pa nič nismo vjeli“. Luk. 5, 5.

V v o d.

Žalostno je moralo biti za sv. Petra in njegove tovarše, ker so celo noč ribe lovili, spanje si pritergali in si na vso moč prizadevali, pa vendar nič niso vjeli. Zdaj mu pa Jezus vkaže mrežo v vodo vreči, in glejte čudo! v kratkih minutah so toliko rib vjeli, da jih vse mreže obderžati niso mogle. Taka, ljubi moji kristjani, je še dandanešnji marsikteri dela in dela, in vendar nič ne vlovi, nič ne dobi; in če ravno si s svojim delom svoj vsakdanji kruh prisluži, kaj več nima daljnega upanja, v nebesih ne bo njegovega dela ne sluha ne duha. Ako pa Jezus pristopi in ga delati uči, potem je vsa druga; vse njegovo delo ima zaslužek ne le samo za to zemljo, ampak tudi za nebesa, da obilno rib, obilno nebeškega zasluženja na suho potegne. Ker ste vi vsi delavskega stana, zato rej se mi potrebno zdi, vam pravi pot pokazati, kako naj svoje delo uravnujete, kako naj po morju sedanjega življenja ribite da bi tudi za večnost si kaj pridelali, nebeški ribji lov storili. To naj bo tudi zapopadek moje sedanje pridige in kakor so učenci Jezusovi na njegovo besedo mreže vergli, tako hočem tudi jaz mrežo božje besede vreči z zvestim zaupanjem, da moje duhovno delo ne bode čisto zastoj. Poslušajte!

R a z l a g a.

Človek je za delo vstvarjen, kakor ptica za letanje. Že preden je Adam grešil, naročil mu je Bog, naj paradiž obdeluje, pa brez vsega truda; zemlja je obilno rodila vse, česar je za življenje potreba. Ker je pa človek zoper božjo postavo grešil in od prepovedanega sadu jedel, bilo mu je delo obteženo in za pokoro naloženo. „Prekleta naj bo zemlja zavolj tebe — djal je Bog k

Adamu — v potu svojega obraza se boš živil od nje^a. Od tistih dob, kar je človek greh doprinesel, mora se silno truditi in hudo potiti, da si pošteno svoj kruh prideluje za truplo, pa tudi svojo dušo strohnobe greha obvaruje. Vsakdanje delo je najboljši pripomoček zoper greh. Dokler lenuh in postopač si dostikrat sirotščino in bolezní nakoplje in se v duši njegovi le prerado kakor v gerdi mlaki merčes greha zaredi, je pridni delavec zdrav na duši in telesu, dobre volje, spoštovan od drugih, oskerbljen z vsem potrebnim, podoben bistri vodici, ktera veselo naprej teče in travnike napaja in rodovitne dela. Zatoraj bodi ga Bog zahvaljen, da nam je po storjenem grehu tako tečno zdravilo dal, delo namreč, po katerem se ne le samo za grehe spokorimo, ampak tudi novih grehov se vbranimo in si nebeske zaslúžke nabiramo!

Ja to je ravno, kar človeško delo tako zlahtno in imenitno dela in ga od živinskega razločuje, da človek ne le za to minljivo zemljo ampak za nebesa, za večnost dela. Veči del ljudi ja nima drugih priložnost, nebesa si služiti; za dolge molitve jim časa manjka, za ubogajme dajanje premoženja nimajo, dolgih postov jim težko delo ne pripušća; in vendar hočejo v nebesa priti. Glejte tu jim vsakdanje delo prav priležno na pomoč pride: zakaj ravno s tem, kar jih na videž od božjega kraljestva odvrća, s svojim delom ga na se potezajo; ni namreč mogoče misliti, da bi vse delo, ki se na svetu opravlja, zgubljeno bilo za nebesa in škoda bi bilo za toliko prelitega pota, ako bi pridnega delavca drugo plačilo ne čakalo, kakor boren, pozemeljski živež. Takih misel nas Bog obvaruj! Delo, ki ga na tem svetu zvesto in po volji božji doprinašaš, sega še tudi čez unkraj groba in ti bode tudi od nebeskega gospodarja zaslúžek doneslo. „Kar tukaj sejemo, bomo tudi enkrat želi“, to velja ne le samo od pobožnih del, ampak tudi od vsakdanjega dela.

Kako naj pa toraj delo opravljamo, da nam nebesa prisluži? Ne bodem vas učil, kako naj svoje poljske ali sploh kmetiške dela opravljate; moja skerb in moje podučenje kam drugam meri, kako namreč posvetno delo v nebesko spreobrniti; potem se pa tudi zanašajte, da vam potrebnega kruheca manjkalo ne bo: zakaj: „Iščite naj poprej božjega kraljestva itd.“

Da bode vaše delo tako obilen nebeski sad obrodilo morate ga:

1. Z dobrim namenom storiti, to se pravi, ne le samo za minljivega dobička delj, ali ker se dela zogniti ne morete, ampak iz ljubezni iz pokorščine do Boga, ki nam je delo naročil in ktereга sveto voljo dopolnujete, če pridno delate. V starih časih so učeni možje skušali, borno rudo v zlahtno, postavim svinec v drago zlato spremeniti; to njih prizadetje je sicer po vodi šlo, ali za nas je podučljivo; zakaj uči nas, kako se zamore borno, po-

svetno delo v čisto zlato nebeških zakladov spreobrniti; karkoli človek za Boga delj, iz dobrega namena stori, vse je Bogu dopadljivo in zaslužljivo za nebesa, naj si bo delo še tako malo, kakor postavim štrene vijati, ali vmazano, kakor gnoj kidati; Bog le na serce gleda, ne pa na roke, pred Njegovimi očmi ničesar ni zgubljeno, kar se iz dobrega serca stori. Oj koliko težavnega dela je pred Bogom celo nečimerno in prazno, kakor slama po mlati, ker ga ljudje brez dobrega namena, tje v en dan opravljajo, samo prisiljeni, samo za posvetnega plačila delj! Naj si bo delo še tako izverstno, dokler iz dobrega namena ni storjeno, nič ne velja. Taki ljudje so podobni pajeku, ki zlo umetno svoje mreže spleta, samo da kako muho vjame; pride neusmiljena roka, in celo pajčino pomete. Tako bo tudi neusmiljena smert vse dela, vse modro naredbe takih posvetnežev pobrala, nič jim od vsega truda ostalo ne bo, ker niso Boga pred očmi imeli in za Njega delali niso. Zatorej imejte pri vsem vašem delu vselej dober namen; obudite ga zjutrej, preden na delo greste, ponovite ga večkrat med delom in kedar delo končate, ga zopet Bogu darujte, k Njegovi časti in hvali. „Roke pri delu, serce pri Bogu“, to naj bo vaše vodilo in besede apostelne: „Vse karkoli storite, storite v imenu Gospoda Jezusa Kristusa in zahvalite Boga za vse“. In kedar se zvečer trudni na postelj vležete, še enkrat vse djanje celega dneva Gospod Bogu izročite, naj bi vam na večer vašega življenja zaslužen plačilo odrajtal. Povem vam, vse, kar bote s takim namenom delali, bo zapisano v bukvah življenja, obogateli bote na dobrih delih in enkrat na sodnji dan obilno žetev imeli!

Da bo vaše delo Bogu prijetno in rodovitno za nebesa, morate ga pa tudi

2. zvesteji, ko je mogoče opravljati, ne le samo po verhu in za silo. Nek svetnik nas uči, v čem da naša popolnamost obstoji, namreč ne v tem, da čudne in nenavadne reči doprinašamo, ampak da navadne pridno in skerbljivo storimo. Tega se je držala sv. Katarina Sienska, katero so njeni starši po sili od pobožnosti zaderžavali in za tega delj vse domače dela njej naročevali, morala je kuhati, prati, kakor vsaka dekla. Ona pa se je tudi v tem svojem nizkem stanu zvesto skazovala in vse ravno tako opravljala, kakor da bi Bogu samemu služila in tako se je ravno s tem posvečevala, s čemur so jo hotli starši od svetosti odvracati. Zanikernega in nemarnega delavca pa Bog ne more pogledati, ne dopadenja nad njim imeti, taki si le kazen nakoplje. In takih je žalibog več kakor pridnih. Čuje se pogosto, da je preveč ljudi na svetu, da so si eden drugemu na tesnem; ta tožba pa le slabim delavcem velja, ne pa pridnim, takih je še vselej premalo; zmed sto jih je komaj eden, kteremu je prav mar za svoje delo, da ga pridno zverši; večji del jih samo na svoj dobiček gleda,

samo na videz dela; pogosto tudi delo skazijo po svoji nemarnosti in tako svojega bližnjega v škodo pripravijo. Da tako delo Bogu dopasti nikakor ne more, vsakdo lahko spozna.

Hočeš toraj, keršanska duša! da bi tvoje delo tudi pred Bogom obstalo, moraš ga ravno tako opraviti, kakor bi ti ga bil Bog sam naročil, moraš delati, če te ravno nihče ne vidi. Naj bo delo tudi sitno in zaničljivo, da se ga drugi sramujejo, ti ga opravi natanjčnejši, ko je mogoče, to se pravi zvest biti pri svojem delu in takemu delu je nebeška krona obljubljena. Koliko jih tožuje, da nimajo s čem ubogajme dajati, pa ne pomislijo, da je tudi dobro opravljeno delo milošnja ali dobro delo, ne pomislijo, da bodo enkrat tudi zavoljo tega rajtingo dajali, kako so po svojem stanu delali. Zatoraj le pridno delaj in tudi tebi veljajo besede: „Blagor tebi, pridni hlapec, itd.“

Da bode itd. je treba

3. poterpežljivosti, da človek, čeravno se mu delo težko zgodi, vendar ga z voljo stori in vse sitnobe prenaša. Ali žalibog tudi ta čednost se med delavci pogosto pogreša! Ako se jim kako sitno ali težavno delo naloži, čuješ jih mermrati in se braniti; ako se jim delo vpira, jim kaj skrižem gre, kmalo se razjezijo, hudičujejo in preklinjajo, da je groza in strah. Oj kako so taki delavci nespametni! Svoje butare znebiti se ne morejo, le težej jim postane, in še hujši jih tare; verh tega se pa tudi ob ves zaslužek pripravijo, ja še ojstre kazni si nakopavajo, da enkrat na unem svetu, namesto da bi počivali od svojega dela, le tepeni bodo za tako delo; namesto da bi tukaj vice imeli pri svojem delu in enkrat nebesa, imajo tukaj pekel in jih tudi tamkaj pričakuje, zakaj tako žuga sv. pismo preklinjevacem: „Kletstvo je kakor oblačilo oblekel in kakor vodo pil; naj bo toraj njegovo oblačilo, s katerim bo za vselej pokrit“. Ti pa nikar tako ne! ampak bodi poterpežljiv pri svojem delu; ne daj se jezi premagati, ker jeza človeka le se bolj moti in vsako delo skazi; spomni se, kedar ti začne poterpežljivosti zmanjkovati, na ljubega Jezusa, ki je svoj težki križ na raujenih ramah na kalvarisko goro nesel in če je ravno trikrat pod križem padel, vselej se spet pobral in svoj križ objel; tako tudi ti spet za delo primi, in se ga loti, če se ti ravno ne prileže ali zoperno zdi, nikar ne kliči hudega na pomoč, zakaj on ti nikoli pomagal ne bo, le hujši jarm ti bo nakladal, kterega boš nosil na vekomaj. V spominu na svoje doprinesene grehe voljno delaj; zakaj en dan v voljnem delu prenesen ti več grehov izbriše, kakor 10 let v vicah, kakor 1000 let v peklu; tolaži se z nebeškim plačilom, ako si stanoviten do konca; zakaj, kakor sv. Jeronim pravi: „Nobeno delo se nam ne sme terdo dozdevati, s katerim se večno veličastvo pripravlja“. Tam se ti bo vsaka potna sraga v morje veselja spremenila; za sedanjim delavnikom bo večni praznik na-

stopil, kjer ne bo ne dela ne truda; ampak večni počitek in golo veselje.

Da bo tvoje delo pred Bogom veljalo,

4 mora pa tudi gnada božja ga obsijati, brez ktere je vsako še tako lepo delo kakor polje brez solnca, kakor perje brez sadu. Kakor so apostelni celo noč lovili, pa ničesar vjeli niso, dokler Jezusa ni bilo poleg, tako tudi grešniki z vsem svojim delom prazno slamo mlatijo, bob ob steno mečljejo; vse njih delo je za nebesa celo zgubljeno, ker brez Jezusa delajo, brez Njegove svete gnade. V tem žalostnem stanu se znajdejo vsi tisti, kateri po cele mesece in leta v smertnem grehu živijo, v kaki hudi navadi, v gerdem znanji, pijanstvu ali v drugih pregrehah; karkoli v tem nesrečnem stanu dela opravljajo, vse je prazen ribji lov za nebesa. V tem žalostnem stanu se znajdejo tudi tisti, ki pri svojem delu gerde govore imajo, nedolžne duše pohvlsujejo ali druge opravljajo; pa tudi tisti, ki se poleg dela slabo obnašajo, ali ki to, kar so med tednom si z žulji svojih rok prislužili, v nedeljo spet zapravljajo, Gospodov dan oskrunujejo in si tako svojo vest obtežujejo. Oj kako so obžalovanja vredni vsi tisti, ki k težkemu delu priklenjeni, poleg pa grehu služijo; leto za letom preide, in kedar se bo za nje večer storil in jih Gospod Bog na sodbo pokliče, bode se vse njih prizadevanje, vse njih delo zgubljeno skazalo za nebesa; zdihovali bojo s sv. Petrom: „Celo noč smo lovili, pa nič nismo vjeli“. Njih življenje je temna noč, ker solnce božje gnade jim ne sveti, ne sveti zavolj grehov, v katerih so zapopadeni. Zatorej skerbite vselej, da bote v božji gnadi; in ako ste smertno grešili in jo nesrečno zgubili, pripravite si jo zopet s tem, da čisto, zgrevano spoved opravite. Kakor je sv. Peter potem ko je noč zginila in dan se storil, neštevilno rib vjel, tako boste tudi vi, kedar bode noč vaših pregreh zginila in dan božje gnade napočil, obilno dobrih del si nabrali za nebesa in s sv. Petrom se veselili.

S k l e p.

V ajdovski zgodovini se bere, da je bil nek hudobnik od ajdovskega boga obsojen, veliko skalo na visoko goro navzgor valiti; kedar je pa bil svoje težko delo zgotovil in skalo na verh gore spravil, naglo se je na unikraj gore spet dol spustila; spet se je moral tega dela lotiti, pa spet se mu je zgodilo kakor poprej in tako valja in valja, pa skala na gori nikdar ne obstoji. Temu so vsi tisti podobni, ki svoje delo slabo opravljajo, brez dobrega namena, brez marljivosti, brez poterpljenja, brez gnade božje. Tega

vas Bog obvaruj, da bo vaše delo tudi na neb. gori Tabor obstalo. Delajte, kakor ste danes slišali; če bote tako ravnali, potem bo vaše delo od Boga požegnano in v nebesih plačano; potem ste mi ravno tako ljubi in dragi, kakor kralj na svojem bliščečem tronu, dokler vi v borni bajti stanujete in po blatu in gnoju gazite; zakaj povem vam: žulji na vaših rokah in potne kaplje na vašem čelu so Bogu bolj dopadljive, kakor gosposke rokovice, kakor kraljevi biseri; one vam pričajejo, da ste pravi nasledniki Jezusovi, ki je tudi do svojega 30. leta tesarsko sekiro sukal, pa pri vsem tem zdaj na desnici božji sedi, tako da se pred Njegovim imenom vse kolena itd. Tako bote tudi vi enkrat, ako ste po keršansko delali, prejeli neizmerno čast in plačilo, katero je Bog vsem svojim zvestim delavcem obljubil. Amen.

Pridiga za V. pobinkoštno nedeljo.

(Jeza je škodljiva, varuj se je; gov. K. K.)

„Jaz vam povem, da vsak, kdor se nad svojim bratom jezi, bo sodbe kriv“.

Mat. 5, 22.

V v o d.

Gotovo ga ni greha toliko razširjenega, kakor je huda jeza. Večidel jih misli, da je jeza kaj neogibljivega in se toraj brez pomislika nad eden drugim jezijo, pogosto zavolj takih malenkost, da ni vredno ziniti, ja včasih po cele mesece in leta serd in jezo nosijo v svojem sercu in tako zveličanje svoje duše v očitno nevarnost stavijo. Da bi to zmoto nam odvzel, in da ne bi jeze za kaj malega imeli in lehkomišljeno se dali v tisto zaplesti, nam Jezus v današnjem sv. evangelju naznani, kakošna sodba nas čaka zavolj vsake tudi naj manjše krivične jeze, naj bi iz tega posneli, kakošno zlo ali hudo mora to biti, kar tako ojstro kaznen seboj pripelje. Farizeji so scer učili, da je samo ubijanje greh, vse drugo pa pripuščeno; temu nasproti Jezus celo drugači uči, ker pravi, da vsa naša božja služba nič ne velja, dokler še kakšna

huda volja nad našim bližnjim nam v persih klije, ja da nikakor v nebesa ne pojdemo, dokler se vse hudobne jeze ne znebimo.

Da bi to resnico še bolj jasno spoznali in jezo na vso moč iz serca trebili, hočemo premišljevati: I. Kako gerda in pogubljiva da je jeza, in II. kako se je zamoremo varovati. — Poslušajte!

Razlaga.

I. Modrijana Seneka je nekda j njegov prijatelj Novat prosil, naj mu hudo jezo nekoliko popisuje; ajdovski modrijan mu pa odgovori: Po pravici se ti te strasti naj bolj bojiš; je namreč naj hujša in naj gerša med vsemi. Nekteri modrijani jo imenujejo mimogredočo bezumnost, ker človek v jeznem stanu nima svoje pameti, tedaj tudi ne more po pravici in resnici razsoditi in ravnati. Zares! koliko grehov iz same jeze izvira, grehov v mislih, besedah, v djanju! Koliko krivic napravi ena sama jeza! Glejte kako jezno in razkačeno serce sovraštvo in smertno maščevanje kuha zoper svojega razžaljnika, kako ga hudiču izdaja in ga v dno pekla preklinja; kako se prav po satanovo raduje nad njegovo nesrečo, kako ga gerdo obrekuje, ga z naj hujšimi priimki pita, pogosto ga še djansko zalezuje in mu škodovati skuša! Glejte koliko strupenih sester iz ene strupene matere, hude jeze! Ako je tedaj ubijanje prepovedano, ker je zoper 5. božjo zapoved, tako tudi jeza zoper ravno tisto zapoved greši, ker ona je večidel uzrok ne le ubijanja, ampak košata mati še drugih in še hujših grehov. — Zatorej nas sv. pismo tako pogostoma pred jezo svari, nam njeno gerdobo in hudobijo pred oči postavlja. Tako na primer modri Sirah pravi: „Jezno serce človeku obraz spreminja“ da! ako bi se človek razjezen v ogledalo pogledal, nikdar več bi se ne jezil; tako gerdo spremenjen in bolj divji zverini kakor človeku podoben bi se vidil. — Jeza pa tudi zdravje podkopluje in življenje krajša, česar nam je zopet modri Sirah priča rekoč (30, 26.): „Nevošljivost in jeza dni krajšate in starost pripeljete pred časom“. Koliko se nahaja betežnih, mertvoudnih, takih, ki jih sušica izjeda ali protin nadleguje, ali vročinska bolezen tare, ki so se v nezmerni jezi pokvarili in morajo prerano v jamo, umorjeni od hude jeze! Glejte koliko telesnih zlegov jeza napravlja, koliko pa še dušnih. Ona namreč pamet človeka temni in stori, da brez vsega premisleka kakor bedak tje v en dan govori in dela, česar ne bi imel; ali kakor pijan, ki v svojem pijanstvu marsikaj žlobudra in vganja, česar se trezen sramuje in kesa. Zatoraj pravi sv. Duh: „Jeza tiči v neumnežnih persih“. (Prid. 7, 10.) Zatoraj tudi sv. Jakob

pravi: „Človek naj bo počasen k jezi, ker jeza ne stori, kar je pravično pred Bogom“. Ona človeka le še hujši moti, in ga nagiblje k vsaki hudobiji; ona prežene duha božjega, kateri je duh miru in krotkosti. Od preroka Elizeja se bere (IV. Reg. 3.), da, ko se je enkrat nad Izraelskim kraljem razserdil in je potem hotel od Boga zvedeti, kaj da je storiti, omolknil mu je duh prerokovanja in luč nebeška ugasnila. Zdaj ukaže brenkoveca pripeljati, pri kterega vbranem brenkanji se je nja duša zvedrila, jeza pomirila in je zopet prišla roka Gospodova nad nja, zakaj: „Ne v potresu, ne v ognji je Gospod, ampak v miru Mu je kraj pripravljen“. Ps. 5, 3. — Zatoraj pravi sv. Joan Klimak: „Serce pohlevnega je tron božjega počivanja; serdita duša pa je stol, na katerem satan sedi“. In po resnici! žalostni nasledki, ki jih jeza seboj prinaša, neštivilno grehov, h kterim človeka naganja, dosti pričujejo, da v jezastem sercu hudoba gospoduje in ga celo obseda. „Vrata vsem pregreham je jeza — sv. Hironim — dokler so zaperte, so vse čednosti v miru; kakor hitro pa se odpró, se volja k vsem grehom oboroži“.

Zlo ojstro sodbo je mili Jezus v današnjem sv. evangelju nad jezo izrekel: Kdor se namreč nad svojim bližnjim brez pravičnega vzroka jezi, čeravno to svojo jezo nikakor na znanje ue daje, je že sodbe kriv, to se pravi, je že greha dolžen in kazni vreden; letó sodništvo je bilo iz 24 sodnikov sestavljeno, kdor pa ni bil ž njegovo sodbo zadovoljen, smel je še na višo gosposko v Jeruzalemu se obrniti. Tukaj je bil tako imenovani veliki zbor, iz 72 sodnikov obstoječ, kterim je bila pravica, v smert obsoditi hudodelnika in ni se mogel več rešiti. Takemu hudodelcu — pravi Jezus — je tisti podoben in toraj tudi veliki kazni zapadel, kdor svojemu bližnjemu tudi z zaničljivimi besedami svojo jezo in hudo voljo občutiti da, ker mu Raka t. j. neumnež ali kaj tacega reče. To je tedaj druga stopinja jeze in se že šteje za večí greh. Kdor pa svojemu bratu iz jeznega serca pravi: „Ti norec“ t. j. po judovskem — ti hudobnež, ki ga tedaj za celo ničvrednega ima, se ve da po nedolžnem — ta že nima nobene iskrice ljubezni do njega, in to je tretja in naj viša stopinja hude jeze, zavoljo ktere bo človek že v pekel obsojen.

Vidite iz tega, kako natanko in ojstro Jezus sodi; zastonj se toraj ti izgovarjaš in sam svojo jezo opravičuješ; Jezus tvoje serce in obisti prezira in tudi spozna, ali je tvoja jeza pravična ali krivična; On te bo sodil po teh svojih besedah, ki jih je v današnjem sv. evangelju izustil in ktere terdnejši stojijo, kakor morska skala. Ako se tedaj želiš pogubljenja varovati, varuj se hude jeze; h kteremu cilju in koncu naj vam še nekaj pripomočkov napovem.

II. Pervi pripomoček, jeze se ubraniti, je, da se jej duri v serce celo zapró, ker enkrat v serce spuščena se težko iz

njega prežene. Najboljše je, priložnosti se ogibati, ktere nas navadno v jezo napeljejo, posebno nepotrebne govorenja in kreganja. Ako pa kake nevarnosti se zogniti ni mogoče, takrat se imamo na tisto pripravljati in s trdnimi sklepi se poterditi, da nas skušnjava ne zaleze in jeze ne vname v našem sercu. Posebno kedar imamo s takšnimi ljudmi opraviti, ki so prepirljivi in radi v jezo pripravljajo, imamo nad seboj skerbno čuvati in vsako besedo berzdati, ktera bi utegnila goreč plamen jeze vžgati in podpihati. Začetku se mora zoperstaviti, kdor hoče jezo krotiti; zakaj ona je kakor ogenj, ktereja je treba s prvo iskrico zadušiti, da v goreč plamen izrastel ne bo.

Poseben pripomoček, jezo berž ko se vzdiguje, zatreti, je molčanje; zakaj kakor se ogenj v peči lahko shladi, da ne uide, ako se le vse odpertine in luknjice skerbno zadelajo, tako tudi jeza, ta znotranji ogenj, vgasne, ako se z molčanjem duri zaklenejo; kakor hitro pa k jezi še govorenje pride, tedaj gorje! strašen ogenj navstane in hišo našo pokonča po besedah sv. Jakoba (3, 6.) „Jezik je sicer majhen ud pa velike reči napravi. Glejte majhen ogenj velik gojzd zažge. Tudi jezik je ogenj, zapopadek hudobije, kteri zažge ves tek našega življenja, od pekla vnet“. Zares nič hujšega ni, kakor hudoben jezik, od jeze in sovraštva podpihovan! Kdo mu more zoperstati? Kdo njegovo grozno, peklensko moč popisati? Zatoraj še enkrat: kedar se vas jeza loti, molčite, dokler da preide in se mir poverne v serce in pamet v glavo, potem še le spregovorite in delajte, kar je prav in za koristno spoznate; molčanje o pravem času bo tista čudna moč, s ktero bote hudo jezo berzdali in premagali.

Ako nas pa je jeza prenaglila in smo se s svojim bližnjim sperli, tedaj ravnajmo po besedah sv. apostelna, ki pravi: „Solnce naj ne zaide za vašo jezo“. Efež. 4, 26. Kdor se z jeznim srcem k pokoju vleže, strupeno kačo seboj pod odejo vzame, ktera ga zna smertno pikniti. Koliko slajši in mirnejši tisti spi, ki se z Bogom in svojim bližnjim v lepi spravi in ljubezni k pokoju poda. Angelj varh ga varuje in ziblje, da se mu škoda ne zgodi! Poglejmo pa tudi, ako nas jeza skuša in draži, našega Jezusa, ki se nam v izgled postavlja rekoč: „Učite se od Mene, zakaj jaz itd. Mat. 1, 29. Kolikorkrat si je bil od hudobnih farizejev in pismoučenih nadlegovan, nikdar se ni dal razserditi, razun če se je za čast svojega Očeta potegnil. „On, ko je bil preklinjan, ni klet; in ko je terpel, ni protil, ampak se je voljno krivičnemu sodniku v roke dal“. I. Pet. 2, 23.

S k l e p.

Ko je egiptovski Jožef svoje brate iz Egipta nazaj poslal na očetov dom, jim je samo ta nauk za popotnico dal, naj se na potu ne prepirajo. Tudi mi, kristjani! smo popotniki na zemlji, ki proti nebeškemu domu potujemo; nikar toraj se ne kregajmo gredé, zakaj to bi nam težave našega popotovanja pomnožilo; hodimo rajši mirni in krotki med seboj, dokler srečno tje doidemo, kjer je večni mir in pokoj. Amen.

Pridiga za VI. pobinkoštno nedeljo.

(Od mlačnosti; gov. M. T.)

„Glej! že tri dni so pri meni, in nimajo kaj jesti“. (Mark. 8, 2.)

V v o d.

Današnje sv. evangelje nas pelje v duhu k Galilejskemu morju, in od njegovega bregovja na neko goro. Tukaj nam Zveličarja kaže, kako mutaste, slepe in hrome ozdravlja (Mat. 15.), ukaželjno množico uči, in jih potem, da domu gredé ne opešajo, z malo kruhi in ribami po čudežu nasiti; „zakaj, tri dni, pravi, so že pri meni, in nimajo kaj jesti“. Toliko toraj zamore ljubezen do Zveličarja, in želja po zveličanji! Ni je težave, da bi je ne premagala, ne zadržka, da bi ga ne zmogla. Ona pozabi na jed in na pijačo, ki telesno življenje ohranjuje, in le tistega živeža išče, ki duši tekne v večno življenje. Bila pa bi ta množica morebiti 3 dle časa pri Kristusu, ako bi jih s tem čudežem ne bil odebe odpravil. Poglejte gorečnosti, Bogu služiti! pogledjte njih šje po zveličanji!

Kako lepo nas pač zgled te množice podučuje, in ako močno se moramo sramovati, ako sami nase pogledamo! Zakaj kakšno je pač življenje velikega števila iz med kristjanov, akor vse leno

brezskerbno, in v posvetne reči vtopljeno? Kje so tisti, ki bi na vso moč hrepeneli, v svojih dolžnostih podučeni biti, in z dobrimi deli Bogu dopasti? Kje so molitve, posti in čuvanja? kje zatajevanje, ki nam ga sv. evangelje tolikanj priporoča? Ali ne mislijo večidel ljudje, da so veliko storili, ako niso očitni grešniki, ako jim vest tacih hudobij nima očitati, za katerih voljo bi v kako sramoto prišli in dobro ime zgubili? Tako se živi v neki mlačnosti in znemarnosti tje v en dan, in med tem, ko mislimo, da gremo po potu proti nebesom, hodimo po široki cesti v večno pogubljenje.

Od tega stanu mlačnosti, v katerem jih veliko kristjanov živi, bom danes govoril, in vam pokazal

1. da je mlačnost silno nevarna, in
2. težko ozdravljiva dušna bolezen.

K temu prosim Božje pomoči in vaše pazljivosti!

R a z l a g a.

1. Ako hočemo prav spoznati, kam da nas mlačnost na zadnje pripelje, moramo najprej premisliti svojo prirojeno slabost, in pa ostro žganje, ki ga Bog nad mlačnimi izrekuje.

Gledé na svojo slabost moramo spoznati, da smo enaki perstenim posodam, ki se pri tej priči lahko razdrobé. Mi smo kakor perje na drevju, ki ga vsaka sapica semtertje maja. Majhen veterč potegne, in preneseni smo iz tega kraja v drugi; le malo se spodtaknemo, in naš padeč je gotov, in že ležimo na tleh. Le v slabosti in nezmožnosti je vsa naša moč.

Ako pa tudi človek vse stori, kar misli, da je dolžen storiti, naj se tudi vseh pripomočkov v zveličanje posluži, ktere mu Bog in sv. cerkev ponuja; koliko in kako hudih bojev ima vendar le pretrpeti, kedar se mu čas skušnjave bliža! Koliko sile je potreba, da vse zapeljivosti svetá, mesa in hudobe premaga! Sv. Benedikt, var celo življenje ni bilo nič drugega, kakor zatajevanje in vedno pokorenje, mora se po trnji valjati, da uporno meso vganja pod jarem³uha. Sv. Hieronim, tako izžmet na svojem truplu, da je bil boljtoščeni smrti, kakor človeku podoben, se mora z ostrim kamnjem² prsih tleči, da ga mesene slasti ne zmorejo. Sv. Frančišek skoči zmrznjen bajer, in vendar ognja poželjivosti ne more popolnoma v³ebi zatreti. In ako gremo še dalje, vidimo celo apostola narodov molitvi zamaknjene², ki prosi, naj bi mu bil

odvzet angel satana, ki ga bije; vidimo, kako je celo ta sv. mož, ki ga Kristus sam imenuje sebi izvoljeno posodo, da nese njegovo ime pred kralje in narode in otroke Izraelove, od žela svojega mesa skušan in pikan; vidimo, da, akoravno je bil v tretje nebesa zamaknjen in je skrivnosti vidil, ki jih človeški jezik ne more izpregovarjati, vendar je za voljo svojega zveličanja v vednem strahu živel in svoje meso neprenehoma križal: „Tarem svoje telo, pravi, in ga v sužnost devam, da, ko druge učim, sam ne bom zavržen.“ (I. Kor. 9, 27.)

Ako smo pa tolikanj nezmožni in zmiraj tako velikim nevarnostim izpostavljeni, in se še celo pravični in sveti možje pri vsem svojem zatajevanji pred zalezovanjem peklenske hudobe ne mislijo varnih; sodite iz tega, kako se bo mlačnim in znemarnim kristjanom godilo! Kako je mogoče, da tak človek, ki lenobno in mehkužno živi, se ne z molitevjo, ne s premissljevanjem, ne s pokorjenjem zoper greh ne zavaruje, tak, ki svojo dušo pri vseh njenih slabostih cele mesce, ja cele leta brez nebeskega živeža hirati in stradati pušča, tak, ki vse od sebe odriva, kar bi ga moglo s svetim strahom napolniti; kako je mogoče, pravim, da bi tak mlačnež in brezskrbnež mogel skušnjave in zapeljivosti premagovati in se dle časa greha zdrževati? Pač je le posebna milost Božja, ako se v kratkem do pekla ne pogrezne.

Ali pa mar more mlačni kristjan te posebne milosti Božje pričakovati. Kratkimalo ne; zakaj, kakoršni smo mi proti Bogu, tak je on proti nam. Nezvesti hlapec zasluži, da se mu talent odvzame, in da zapade zasluženi kazni. Pripustil je še celo, da je bil mož, ki je bil po njegovem sreč, in ki ga je v plačilo njegove pobožnosti na kraljevi sedež poklical, za voljo neke majhine zanikrnosti in za voljo enega samega nepremišljenega pogleda, da je prešestnik in ubijavec postal. Pripustil je, da je apostelj, ki je bil za njegovega namestnika na zemlji namenjen, in je imel biti skala zoper peklenske vrata, za voljo premale molitve postal njegov zatajevavec. Ja, še celo pravični se ne morejo na posebno milost Božjo zanašati, ako v svoji gorečnosti odjenjajo, in se jim ljubezen do Boga v njih sreč ohladi.

Ker toraj mlačni človek nima moči iz sebe, si pa tudi Božje milosti ne more obetati, je očitno, da se morajo v takem dušnem spanji vse strasti v njem spuntati, in ga v jamo pregreh pogrezniti. Tako mlačnost odpre vrata vsem hudobijam.

Vi se, postavim, potem čudite, kako je ta ali uni mladeneč, kako ta in una dekle, ta in una zakonska žena mogla tako daleč zaiti. Ali ni, pravite, od dobrih staršev, ki so ga zmirej prav učili in ga k dobremu napeljevali že z mladega? Ali ni bila ta dekle zgled drugim svojim tovaršicam v sramožljivosti? Ali ne ta žena, ta zakonski mož poprej zgled drugim v zvestobi in pobožnosti?

Kako je vendar mogoče, da so mogli to in to storiti? — Ali, nikar ne vprašujte, ljubi moji! od kod je to prišlo, ker vzrok tega ste že slišali. Nikar ne mislite, da so taki ljudje na enkrat tako se pohudobili; zakaj mlačnost, lenoba v dobrem jih je sčasoma tako daleč pripravila. Ker je ljubezen do sveta in do njegovih nečimernost zmiraj bolj v njih serce zahajališče dobivala, se jim je tudi gorečnost do dobrega zmiraj bolj studila. Za tem studom je nastopila terdovratnost do vsega svarjenja in opominjevanja staršev, pridgarjev in spovednikov. Na mesto tega začele so se jim priljubljati slabe tovaršije, igre in dobre volje, nezmerne pijače, vasovanje in ponočevanje, in tako je bila pokopana za vselej njih sramožljivost, njih čistost in nedolžnost. In tako ga ni ne enega velikega grešnika na svetu, ki bi po mlačnosti ne bil tako daleč zašel; ga pa tudi ni nobenega med pogubljenimi, pri katerem bi mlačnost ne bila kriva njegove večne nesreče. Mlačnost je toraj v resnici silno nevarna bolezen, ktera, ako se v gorečnost ne spremeni, vselej v pogubljenje pelje.

2. Mlačnost pa ni le nevarna, ampak je tudi težko ozdravljiva dušna bolezen.

Gotovo ni bolj nevarne bolezni, kakor je taka, ki je ne bolnik, ne zdravnik ne poznata. Ako človek sam ve, ali vsaj drugi umetni nad njim spoznajo, kaj da mu je, mu je večkrat z malim zdravilom pomagano. Ako se ima pa bolnik za zdravega, in misli, da ni kar nič v nevarnosti, ne zmeni se za zdravnikovo pomoč.

Kakor je pa s telesnimi boleznimi, tako je zlasti s to dušno boleznijo, od ktere danes govorim. Neozdravljiva je ta bolezen, ker je večidel ne pozna ne tisti, ki v njej tiči, ne tisti, ki bi jo imeli zdraviti.

Mlačni namreč, kakor druge vidi, da lenobno, mehkužno in brezskerbno tje v en dan živé, še on stopi v njih tir. Ni mu več mar za kervavi pot na Kalvarijo, ker misli, da tudi ta pelje v nebesa, ki proti Sodomi derži. On pravi: Kakor bo z drugimi, tako naj bo še z meno! Zato, kakor drugi, tako še on dela; to je: ob nedeljah in praznicah mu je najljubša kaka suha sv. maša, ker Božja beseda je k večjemu za tercijalke in zabite hribovce; v letu gre enkrat k spovedi, in ako h kakemu menihu pride, da se dá nalagati, tudi k sv. obhajilu; sicer ne krade, ne ubija, in nič nesramnega ne počenja — in to mu je za nebesa zadosti. Ž njim se godi, kakor pravi Bog v skrivnem razodenji: „Praviš: Bogat sem in obilno premožen, in ničesar ne potrebujem; in ne veš, da si reven, in usmiljenja vreden, in vbog, in slep, in nag“ (3, 17.) Tako se znajde pred vratmi večne smerti, pa misli, da je vsaj z eno nogo že v nebesih. Kakor se pa drugod ne spozna, tako se mlačnosti, kakor svojega poglavitnega nagnenja, tudi pri spovedi nikoli ne obtoži. Ako pa spovednik sam nad njim to bo-

lezen spozna in ga goreče svari, ima vse svarjenje za prenapeto spovednikovo ostrost, in konec tega je, da se takega spovednika za vselej ogiba. Vprašam toraj, kako bo li ozdravljen, ako spred zdravnika beži? kako ozdravljen, če zdravila zaničuje, in jih po tleh razliva?

Da, reči smemo, da je dušni stan mlačnega bolj nevaren, kakor marsikterega velikega grešnika, zato, ker se taki večkrat z manjšo težavo dajo spreobrniti. David je bil prešestnik in ubijavec. Pa, kakor hitro mu je prerok v priliki povedal, da je on tisti mož, ki je bližnjemn edino ovco oropal, je britko zdihnil: „Grešil sem zoper Gospoda!“ — Očitna grešnica Magdalena, ki je vso Betanijo in ves Jeruzalem s svojo hudobijo pobujševala, se na en sam žarek Božje milosti spreoberne, in s solzami pokore moči noge Gospodove. — Divji Savel, ki kristjane povsod lovi in veže, le enkrat sliši besede iz nebes: „Savel, Savel, zakaj me preganjaš?“ že od strahu pade na tla, in obljubi Gospodu vse storiti, kar mu poreče. — Umirajoči razbojnik na križi, ki je vse svoje žive dni z uboji in tolovajstvom doprinesel, ko ga Zveličar le enkrat milo pogleda, se skesa in prosi, da naj se ga spomni, kedar pride v svoje kraljestvo. Mlačnemu kristjanu nasproti kliči sto in stokrat, da z rožami posejani pot ni tisti, ki pelje v nebesa, da ga bo njegova zanikernost in mehkužnost v smertne grehe, in smertni grehi v pekel pogubili; kaj boš z vsem tem opravil? Na nerodovitno zemljo bo padalo seme Božje besede; posmehoval se ti bo in se z Božjo besedo norčeval.

Poboljšanje velikega grešnika je pa tudi zato bolj gotovo, kakor mlačnega kristjana, ker se sčasoma pri svojih hudobijah utruđi, da se samemu začne nad njimi gnjusiti, in ker mu červ vesti nikoli ne da miru in pokoja. Požrešnež in pijanec na zadnje sam svoje življenje spozna in preklinja; in ko vidi, da je zapravlil svoje zdravje in svoje premoženje, na zadnje vendar sam v se gre, in obeta poboljšanja. Zgubljeni sin se otrobov in luščin pri svinjah na zadnje naveliča, in spomnivši se na dobro očetovo mizo sklene, nazaj k Očetu se verniti. Ali mlačni, ker misli, da ni nič nevarnega na njegovem potu, se tudi nič ne boji. Poln tolažbe in ves miren naprej živi, dokler sliši na smertni postelji besede, ki jih je Laodicejskemu škofu v skr. razodenji govoril, rekoč: „Vem tvoje dela, da nisi merzel, ne gorek; o da bi bil merzel ali gorek! ker si pa mlačen, in ne merzel, ne gorek, te bom izpljunil iz svojih ust“; (3, 15. 16.) to je: ker si mlačen, nisi več ozdraviti, in zato mi teho delaš, kakor mlačna voda želodcu, da te bom toraj od sebe zavergel.

S k l e p.

Zato, ljubi moji! nikar se mlačnosti in zanikernosti v naročje ne vlezimo; stan takega grešnika je silno nevaren, in ta bolezen skoraj neozdravljiva. Bodimo goreči v dobrem, in kolikor več smo do sedaj dobrega storiti zamudili, toliko bolj se zanaprej podvizajmo, da zamude popravimo, in tako kdaj po smerti s praznimi rokami pred sodnika ne stopimo, in nas, kakor suhih in nerodovitnih dreves ne pomeče v večni ogenj, timveč kot rodovitne drevesa presadi v sveti raj. Amen.

Pridiga za VII. pobinkoštno nedeljo.

(Kaj nas drevesa učé? gov. — f — :)

„Tako rodi vsako dobro drevo dober sad. Mat. 7, 17.“

V v o d.

Prilike, kakoršnih veliko veliko nahajamo v svetem pismu, imajo to posebno lastnost, da jih tudi priprosti človek lažje v spominu ohrani, ko le samo suho besedo; zraven tega pa tudi naj bolj v živo gredo, in imajo čudno moč, človeka prepričati in mu serce za dobro ogreti in vneti. Ravno zato je Kristus svoje nauke naj rajši v prilike in primere zavijal. Vam jih na drobno naštevati in posamezno pripovedovati, ni potreba; saj jih slišite v nedeljskih in prazniških svetih evangeljih. Ostanimo le pri priliki, ki nam jo Jezus v današnjem svetem evangelju pred oči postavlja. V današnjem svetem evangelju svari Zveličar svoje učence pred lažnjivimi preroki, ki pridejo k njim v ovčjih oblačilih, znotraj pa so zgrabljivi volkovi, in jim pove, da jih bodo po njih sadu, to je: po njih delih spoznali, kakor se drevo po sadju spozna, ali je kaj prida ali ne. Dobro drevo rodi namreč dober sad, malopridno drevo

daje le malopriden sad, ali pa nobenega ne. K temu pa Jezus še pristavlja, kar je strah in groza slišati, ter pravi: Vsako drevo, katero ne stori dobrega sadu, bo posekano in v ogenj verženo. O da bi se pač tudi nam tako ne godila! O da bi pač ne bili tudi mi ko malopridne drevesa verženi v večni ogenj. Da tej nesreči uidemo, moramo dobrim drevesom podobni biti. Dobrim drevesom podobni biti pa se učimo od dobrih dreves. Poslušajte toraj danes, kaj nas drevesa učijo. Pripravite se!

Razlaga.

1. Prepričan sem in svest sem si, da bi vsi moji verni poslušavci bili radi dobre, rodovitne keršanske drevesa, kakoršne bodo enkrat presajene v veseli vert svetega raja. Ravno zato ste se ljubi kristijani! spet danes zbrali tu na svetem mestu, da bi poslušali besedo božjo, ktera vam vелеva dobrim in pobožnim biti, in si s tem večno življenje služiti. In tako je tudi prav in po volji božji. Šv. pismo pravi. „Kdor je iz Boga, posluša besedo božjo.“ Ali vendar vam kar naravnost povem, da v zveličanje še ni zadosti, da bi človek le samo poslušal božjo besedo, pa bi je ne spolnoval; in da za nebesa ni še zadosti, da bi si človek le samo želel, v nebesa priti, pa bi se nič ne trudil in bi nič ne delal za nebesa.

Kristjan mora priden biti in delaven, ter skerbni za svojo srečo, ne le časno, ampak še tolikanj bolj za večno svojo srečo. — Sveto pismo namreč pravi, da bo spolnovavec božje besede zveličan, ne pa poslušavec, in da nebeško kraljestvo silo terpi, in bo le silnim v last. — Se ve, ko bi še zmerom v pervej, rajski nedolžnosti živeli, bi nam tolikega truda in prizadevanja treba ne bilo. Zemlja bi nam kruhek rodila kar sama ob sebi; ne bilo bi treba obdelovati jo s putnim obrazom. In za nebesa bi nam tako silnega vojskovanja tudi treba ne bilo, ker bi nam večnega zveličanja toliko sovražnikov ne spodlezovalo in ne zaviralo. Ali od kar je iz zemlje zginil zlati čas rajske nedolžnosti, v kateri so naši prvi starši živeli, prejden so se s peklensko kačo soznanili, in odkar je greh na svet prišel, je greh tudi trud in terpljenje seboj prinesel. Treba nam je s težavo in terpljenjem zemljo obdelovati, da nam živež rodi za telo; treba pa nam je tudi za dušo skerbni biti, da jo zveličamo. Bog sam je rekel grešivšemu Adamu: „S putom na obrazu boš jedel svoj kruh.“ In prerok Izaija govori rekoč: „Povejte pravičnemu, da je njegov kruh, ker bo jedel od sadu svojih del.“ In tako tedaj vživa kupec sad svojega truda in svojih skerbi po kopnem in po mokrem; — kmetovavec vživa svoje pridnosti in marljivosti; — vojak vživa sad svoje hrabrosti; —

in kristjan sploh vživa sad keršanskih čednost. — Brez truda in dela ni sadu svetih čednost in dobrih del, in tudi ne plačila. Vse to nas drevesa učé: one rastejo, zelené in cveté, prejden sad obrodé. Pa nam še več drugih lepih naukov dajejo.

2. Drevo mora biti pa presajeno v dobro, rodovitno zemljo, da lepo raste, in cepljeno z žlahnim cepičem, da žlahen sad daje. Enako tudi človek. Vsi smo bili malopridni divjakí, kateri bi dobrega sadu zastavili in storili ne bili; ali dobrotljivi Bog nas je presadil v rodovitni vert svete keršanske, katoliške cerkve; nas vcepil duhovnemu telesu, čegar glava je Kristus; nas storil deležne zakladov svoje milosti, s kterimi zamoremo obroditi lep sad svetih čednost in dobrih del tečen za večno življenje. — Za to toliko dobroto moramo Bogu iz serca hvaležni biti, ter si jo zvesto obračati v svoj prid.

3. Drevo, če tudi z žlahnim cepičem cepljeno in v dobro zemljo presajeno, vendar lepo rastlo in žlahnega sadu dajalo ne bo, če ga ne boš lepo gleštal, ter mah ž njega trebil, mu suhe veje hlestil, divje obrastlike obrezoval in ga okopoval. Skušnja nas uči, da le drevo dobro gleštano daje obilno žlahnega sadu.

In kakor z drevesom, je tudi s človekom. Bog je človeka starišem izročil, da ga lepo izrejšajo; mu je dal skerbne učeníke, da ga lepo učijo, ter hudega varujejo in k dobremu napeljujejo. Človek mora pa tudi sam po vsi svoji moči se hudemu nagnjenju ustavljati, divje obrastlike hudega poželjenja iz svojega serca trebiti, da postane vedno boljše, keršansko drevo. Tako je storil sv. Janez Kerstnik, ki je svoj očetov dom zapustil, se v puščavo podal, da bi samega sebe zatajevaje prihajal zmerom popolniši. Tako je storil sv. Anton, ki je svet zapustivši, se v samoto podal, da bi molivši Boga, in krotivši hudo svoje poželjenje, v keršanskih čednostih vedno bolj rastle. Tako je storil tudi sv. Hieronim, ki je vbežal zmed goljufnega, zapeljivega sveta, da bi pri Betlehenskem mestu, blizo tistega kraja, kjer je naš Zveličar na svet prišel, v nekem berlogu samši spokorno živel, in ostro pokoril svoje grešno nagnjenje in hudo poželjenje. Kolikorkrat namreč se je grešno poželjenje v njegovem sercu oglasilo, prijel je kamen v roko in se tolkel na vso moč po persih, da bi vkrotil s tem svoje poželjivo meso.

4. Pa tudi vsemu presajevanju in obrezovanju vkljub bi drevo lepo ne rastlo in sadu ne dalo, ko bi ga solnce ne obsevalo in mu dež ne primakal o pravem času. Ravno solnčne toplote in potrebne mokrote tudi naj boljše drevo pridnega sadu rodilo ne bo. Ravno taka je s kristjanom. Da bo ko dobro drevo dal žlahni sad svetih del, treba mu je solnčne toplote milosti božje, rose božje gnade, ktera nam izvira (doteka) iz sv. peterih ran, to je: iz njegovega zasluženja po sedmerih studen-

cih svetih zakramentov, ktere je on postavil v naše posvečenje in zveličanje. Zato pa se mora tudi večkrat prav pripraviti za vredno prejemanje svetih zakramentov, in ne čakati na advent ali na velikonoč.

5. Še nekaj lepega se od dreves učimo. Drevo svoje korenine globoko v zemljo zastavlja, da terdno stoji in pije vlagnoto iz zemlje; svoje veje pa visoko steguje in na široko spenja svoje perje, da serka ž njimi roso izpod neba, in se lepo ohrani in živi, zeleni, cveti in sad rodi. Njemu podoben bodi kristjan, ter si pred drugim skerbno prizadevaj, pohleven in ponižen biti. Ponižnost je korenina keršanske popolnosti. Od druge strani pa povzdiguje kviško svoje serce in v goreči molitvi gor nad oblake pred sedež milosti božje, in prosi Boga potrebne pomoči in gnade, s prejeto gnado pa pridno delaj, ne rok križem deržaje, temveč drevo posnemaje, ki pridno in marljivo serka vlagnoto iz zemlje in pije roso iz pod neba, da se kakor žlahno drevo tudi ti razevetiš in storiš obilen žlahтен sad, sad svetih čednost in dobrih del „o svojem času“, kakor David poje,

In kdaj je tisti čas (Ps. 1.) o katerem se pokaže pri keršanskem človeku ta žlahni sad? Ni le samo ljubi spomladanski čas, kedar nam cvetlice ljubko cvetó in ptičice milo pojó; ni le vroči poletni čas, o katerem sternino žanjemo in v žitnice spravljamo; ni le bogati jesenski čas, o katerem nam grozdje izzori, in vino v hrame devamo; tedaj ne le v spomladanskem, poletnem ali jesenskem času, to je, kedar se nam dobro godi, temveč tudi in naj bolj se pokaže sad lepих čednost in dobrih del na žlahnem keršanskem drevesu o merzlem zimskem času, o terdem času nadlog in skušnjav, o hudem času terpljenja in težav. To je čas, o katerem pravi kristijan naj bolj pokaže, kaj velja, kakor se skaže tudi o slabi letinji dobro drevo.

O koliko lepих keršanskih dreves je o hudem času skušnjav, o terdi zimi terpljenja zmerznilo in vsahnilo! Kako lepo drevo je Origen bil, mož velike modrosti in učenosti in sloveč cerkveni učnik! Kako veliko ljudi je Jezusu pridobil! Kedar so njegovega očeta v smert peljali, da bi mu za svete vere del življenje vzeli, tedaj mu je Origen sam prigovarjal, serčen in stanoviten biti, da mu mučenštva svitla krona ne odide. In Origen sam je goreče želel, ko mučenec Kristusov svoje življenje skleniti. Ali kam je v poznejših letih prišel! v kolike znote je zašel! in oh! koliko ljudi pohujšal s svojimi zmotami! In močno se bojim, da bi se mu ne bilo zgodilo, kakor velikanskemu drevesu, od kterega se je sanjalo mogočnemu kralju Nebukadnecarju. Sanjalo se mu je, da vidi orjaško drevo, čegar verh se je nebes dotikal in čegar veje so se razpenjale na vse štiri kraje sveta. In drevo je bilo prelepega perja, in je imelo preobilno sadja, in cele trume zveri doma-

čih in divjih so prebivale pod njim in brez števila ptic je sedelo na njegovih vejah. Prišel pa je mož iz nebes, kateri je z močnim glasom zavpil in rekel: „Poderite drevo, ohlestite mu veje, in listje obsekajte, in njegov sad razmečite. Beži naj zver iz pod njega in tice naj ž njega izferče“. (Daniel 4, 1—34.)

S k l e p.

Kristjani moji preljubi! kaj bi bilo, ko bi se tudi nad nami, malopridnimi drevesi taki glas začul; ali ko bi nekdam pravični sodnik živih in mertvih tudi nad nami sodbo sklenil, kakoršno je v današnjem sv. evangelju izgovoril, ter rekel: „Vsako drevo, ktero ne stori dobrega sadu, bo posekano in v ogenj verženo!“ — Poglejte! kolikokrat je prišel že ljubi Jezus, gledat in iskat nad nami, porednimi drevesi, dobrega sadu; pa ga ni našel! Prišel iskat lepih čednost in dobrih del; pa ni našel drugega, ko pregreh in hudobije! prišel iskat spokornih solz in poboljšanja; pa drugega ni našel, ko terdovratnost in oterpjenost! Zdavnej že smo zaslužili suhemu nerodovitnemu drevju enako posekani biti, in v večni ogenj verženi. Pa usmiljeni Jezus nas le še čaka! Toda gorje, če danes ali jutro poslednjikrat pride, in sadu poboljšanja vendar le še ne najde! — Vbogajmo toraj sv. Janeza Kerstnika, kateri kakor je nekdam na Jordanu klical, tudi še zdaj vsem grešnikom na ves glas prigovarja: „Delajte pokoro! — Sekira je drevsom že v korenino zastavljena! — Storite vreden sad pokore!“ Potrebimo iz svojega serca vsako pregreho in hudobijo, kakor se potrebi iz drevja mah in gosenci zalega in vse suhe veje; napajajmo svojo dušo z roso milosti božje, ktera nam iz nebes dohaja po priserčni molitvi in vrednem prejemanji svetih zakramentov: in bódimo spet dobre in rodovitne drevesa, da nas bo Gospod, kateri nas je presadil pri svetem kerstu v rešivni vert svoje svete cerkve, presadil v svojem času v veseli vrt svetega raja. Amen.

Pridiga za praznik Jezusovega serca.

(Začetek te bratovščine, ljubezen Jezusova in naša; gov. K. K.)

„Sin, daj mi svoje serce!“ Preg. 23, 26.

V v o d.

Naj žlahtnejše, kar človek ima, je serce, ono je — takorekoč — središče celega življenja telesnega in duhovnega. S sercem vse najdražje damo, kar imamo; zatorej si je tudi Jezus na sv. križu še svoje serce pustil odpreti, da bi nam vse dal in popolnoma dal, česar je za naše zveličanje potreba. Ravno za tega delj pa tudi Bog od nas ne tirja ničesar drugega, kakor samo naše serce, rekoč: „Sin daj mi svoje serce, in tvoje oči naj ohranijo moje pota“. In zares! Kaj pomaga vse drugo brez prave ljubezni, ktere sedež je serce? „Naj bi človeške in angelske jezike govoril, ljubezni pa ne bi imel itd.“ Kor. 13, 1. „Kdor ne ljubi, ostane v smerti.“ I. Jan. 3, 14. „Preklet naj bodi, kdor ne ljubi Jezusa Kristusa.“ I. Kor. 16, 22. Treba je torej, da ostanemo v ljubezni Jezusa Kristusa, posebno mi, ljubi moji, ki smo se danes zbrali k njegovi časti v tej cerkvi. Poglejte, sv. cerkev nam pred oči postavlja presveto serce Jezusa Kristusa, ki nas je ljubilo do smerti na križu; sv. cerkev to dela, da bi tudi naše serce vnela goreče ljubezni do Jezusa Kristusa. To je namen prelepe bratovščine Jezusovega serca. Zatorej hočemo danes premišljevati:

1. Kako se je sveta bratovščina Jezusovega serca začela;
2. kako nas Jezusovo najsvetejše serce ljubi; in
3. kako mi to njegovo neskončno ljubezen vračujemo.

Pripravite se, in jaz začnem v imenu Jezusa Kristusa!

Razlaga.

1. Bilo je leta 1671 na Urbanovo, ko se je Jezus neki Bogu posvečeni devici, z imenom Margareta Marija Alacoque, čudovitno prikazal. Ravno ko je namreč pred božjim altarjem Jezusa v podobi kruha naj pobožnejše in gorečnejše molila, vsa zamaknjena v premišljevanje neskončne ljubezni Jezusa do nas, glej! zasveti neka skrivnostna svetloba in Margareta zagleda v duhu naj svetejše serce Jezusovo na nekem prestolu ali tronu, vse ognjeno in bliščeče kakor solnce in previdljivo kakor kristal, s ternjem ovito in s križem na verhu. Ob enem je začula glas, rekoč: „Moje velike želje, da bi bil od ljudi popolnoma ljubljen, so Me nagnile, da jim moje serce razodenem in v teh časih vso svojo ljubezen napenjam, naj jih na to pripravim, da bi me ljubili in scer priserčno in resnično ljubili“. Leta nebeška prikazen se ji je večkrat ponovila, pa nihče je ni hotel poslušati ali verjeti njenih besed; ali zadnjič je vendar le njena obveljala in z božjo pomočjo in podpirana od svojega spovednika je bratovščino naj svetejšega serca Jezusovega vpeljala in je potem mirno in zadovoljno umerla, ker je toliko pripomogla, da se poznanje Jezusovega serca razširi. In res! v kratkem se je češčenje tega naj svetejšega serca čez celo Evropo razstegnilo in posebno Rim, glavno mesto celega keršanstva, je zavoljo tega slovel. Bog je pa tudi svoje dopadanje nad to bratovščino očitno na znanje dal in jo poveličal po raznih čudežih, potem ko je bila od papeža Klementa XIII. leta 1765 ta pobožnost poterjena in z mnogimi odpustki obdarjena. Tako na primer se je sv. Alojzi nekemu hudo bolnemu novincu svojega, t. j. Jezuitskega reda prikazal rekoč: „Ker ves čas svoje boleznin razun nebeške popotnice presv. rešnjega telesa nič družega nisi željel in si se popolnoma v božjo voljo vdal, ti vsmiljeni Bog po moji priprošnji znovič življenje dodeli, naj bi se ti poganjal za keršansko popolnamost in za pebožnost do Jezusovega serca, ktera Mu je toliko draga in prijetna“. In glej, pri tej priči je bolnik ozdravel.

2. Toda temu se ni čuditi, ako pomislimo visoko skrivnost serca Jezusovega. — Bere se v sv. evangelju: Beseda je meso postala — Joan. 1, 14. Te besede so zapopadek vsega našega veselja, upanja in zveličanja; ne najde se v nebesih nič lepšega, med angelji nič ljubeznivšega, na zemlji nič drajšega, kar bi se dalo temu primeriti, kar nam sv. evangelje od včlovečenja Sinu božjega pripoveduje. Ljubezen Ga je pripravila, da nam je v vsem enak postal, razun greha. Prevzel je človeško meso in človeško

serce, naj bi celo po človeški čutil in ljubil in ravno njegovo sv. serce je bilo tisti skrivni vir ali studenec, iz kterega je vse Njegovo 33 letno, ljubezni polno djanje in življenje izhajalo. Ako ravno tedaj celo Njegovo presveto telo, s kterim nas je odrešil v naj večji časti imamo, in željimo s sv. Avguštinom, da bi bili Kristusa v človeški podobi videli, vendar pa naj više cenimo Nja presv. serce, kot sedež Njegove ljubezni, ktera nas je ljubila noter do smerti, da! do smerti na križu. Toto preljubeznjivo serce čuti vse naše potrebe in polno usmiljenja nam odperto stoji, naj bi zajemali iz njega milost in dobrot. Toto serce terpi s terpečimi in se veseli z veselimi, toto serce se joče pred Lacarjevim grobom in stori, da merlič oživljen iz groba pride. Toto serce se raduje nad enim spokorjenim grešnikom bolj, kakor nad 99 pravičnimi. Toto serce hodi za zgubljeni ovčico, dokler je ne najde in nazaj prinese; toto serce pogleda radostno zgrivane solze spokorne Magdalene, ki jih nad svojimi pregrehami toči. Letò serce še na križu razbojniku odpuščanje ponudi in mu nebesa obljubi, in ravno tisto še moli za svoje umorivce, preden v smerti zastane. Da! še celo mertvo serce nam pridiguje Njegove neizrečeno ljubezen, ker da se prebosti sovražni sulici, naj bi se nam vrata odperle v tisto, naj bi mi v njem stanovali in se tako obvarovali strašnega pogubljenja.

O zares, vi stiskani prebivavci zemeljske solzne doline! nikjer ne najdete prave tolažbe in tistega miru, ki ga svet dati ne more, kakor v najsvetejšem, milosti polnem sercu Jezusa Kristusa. Letò serce vabi vse terpeče v svojo hladivno senco rekoč: „Pridite k Meni vsi, kteri ste obloženi, in Jaz vas bom pokrepčal“. Pridite, da vas tolažim, krepčam proti raznim revam in bolečinam, ki vas od ranega jutra do terde noči zadevajo. V tem ljubeznjivem sercu išči pomoči, keršanski oče, keršanska mati! da zamoreš svoje težavne dolžnosti spolnovati. V tem očetovskem sercu poklekni v duhu ti zapuščena vdova in sirota, ki nimaš ne moža, ne staršev. Tukaj se ti bo tvoje revno serce polajšalo, čutilo se bode kakor zraven naj zvestejšega prijatelja in bo se poterdilo za prenašanje vsakoverstnih težav; pa tudi brez pomoči ne bodeš ostal, ne bode se ti namesto zdravega kruha terd kamen ali škorpion podal, ampak kar ti k pravemu pridu in zveličanju služi. Pa tudi ti, ki si vedno skušan in v nevarnosti greha in pogubljenja, pribeži v serce Jezusovo, tamkej najdeš prostorček tudi tebi pripravljen, da se boš greha obvaroval in pogube otel. Serce Jezusovo je tista prečudna škrinja zaveze, v kteri se brez nevarščine prevoziš čez morje sedajnega življenja tje do nebeškega broda, kjer te veselje čaka, ki ga še nobeno oko ni vidilo.

Naj vam še pokažem, kako iz tega naj sv. serca studenec našega življenja vre in se po žlebih 7 sv. zakramentov v naše serca vlija. Iz tega serca teče kerstna voda, s ktero smo očiščeni;

teče olje gnade in krizma zveličanja, s katero smo pri sv. birmi za keršansko vojskovanje poterjeni in močni postali; pa tudi sv. poslednje olje, katero umirajoče za zadnjo smertno vojsko pripravlja in jim pomaga srečno zmagati in zaupljivo stopiti pred sodnji stol. Iz serca Jezusovega teče na dalje sv. olje, s katerim se mašniki pri prijemi sv. žegnov mazilijo, da zadobijo duhovno oblast, pa tudi moč, vero nevstrašljivo oznanovati v priča hudobnega sveta. Iz ravno tistega serca teče presv. rešnja kri, ktera je res pijača; in tista zveličanska kri, ki nas v zakramentu pokore naših grehov očisti in jih umije, naj bi bili tudi rudeči kakor škerlat; in zadnjič v sercu Jezusovem obhajajo keršanski zakonski prav za prav svojo poroko, naj bi njih zakonska zveza ne samo služila v doprinašanje mesenih del in nasitovanje živinskih nagonov, ampak v Kristusu se serce s srcem sklene, naj bo njih zakonska zveza keršanska, posvečena, sv. zakrament v Kristusu in v cerkvi. In tako izhaja iz serca Jezusovega ves blagoslov, vsa gnada in sreča celega keršanstva!

3. Naj bi mi pa tudi še tako dobro spoznali presv. seree Jezusovo, kaj bi nam hasnilo, ako ne bi hoteli se njegovih neizmernih dobrot vdeležiti? Ljubezen Jezusovega serca nas veže k napsrotni ljubezni, in dokler brez vere tudi ni ljubezni, tedaj naj pred vsem drugim pravo živo vero v Jezusa imejmo, posebno v presv. rešnjem Telesu pričujočega. „O Bog pomnoži našo vero“, to naj bo naša prošnja noč in dan, zakaj spoznali smo in verujemo, da pod podobo belega kruha ravno tisto serce Jezusovo stanuje, ki je bilo na križu prebodeno.

Drugo, kar Jezus od nas tirja, je resnični stud in gnus pred vsakim grehom, zavoljo kterega je Jezus na oljski gori kervavi pot potil. Duša, ktera je prave ljubezni do Jezusovega serca vnetá, varuje se vseh grehov sploh in vsacega greha posebej, strah jo je pred vsako grešno mislijo in rajši vsako zemeljsko škodo in tudi smert terpi, kakor da le enosamokrat premišljeno greši, kakor se bere od sv. Katarine Sienske, ki pravi: Naj bi se vesoljno morje v ogenj premenilo, rajši bi se v tisto zvernila in do konca sveta v njem gorela, kakor nalašč en sam odpustljivi greh doprinesla. In bolj ko sedanji svet vse božje zapovedi v nemar pušča in brez vsega strahu prelomljuje, tim zvesteje se imajo bratje in sestre serca Jezusovega vsemu grehu odpovedati in popolnejše odmreti, po besedah sv. Pavla: (Gal. 5, 24.) „Kteri pa so Kristusovi, oni so svoje meso z vsemi željami križali“; in (Rim. 8, 9.) „Kteri pa duha Kristusovega nimajo, niso Njegovi“. Naj željnije pa pričakuje od nas presv. serce Jezusovo naj bo tudi naše serce čisto in neomadeževano, njemu podobno, ki je bilo z močjo sv. Duha spočeto in od Device rojeno, ktera ni moža spoznala, in na kterem sercu počivati je bilo samemu deviškemu učencu Janezu pripuščeno.

Ali kako žalostno! da se sv. čistost dandanes celo zaničuje in zasramuje in da se toti nebeški biser po sv. besedah svinjam predmeče! Nekteri živijo, kakor kralj David pravi, kakor konj in mezeg, ki nima pameti.

Sklep.

O da bi torej keršanske duše, neveste Jezusovega serca, prav skerbno pazile nad tem nebeškim zakladom in ga zvesto branile zoper vse napade zapeljivega sveta! Da bi pa tudi posebno keršanski starši in gospodarji svoje otroke in podložne odvracali od pregrešnih potov, po katerih jim pohujšanje in pogubljenje žuga. O naj bi pomislili, da gre za naj dražše bogastvo, za njih nedolžnost, dušni mir, poštenje in večno zveličanje. Kakor Kerubin s plamtečim mečem stojte pred rajem otroške nedolžnosti, da se ne pokvari in njih angel jokaje ne zbeži. Vas pa keršanski mladenci in device prosim, da poslušate glas sv. Duha, ki pravi: „O kako lep je čist rod . . .“ Ljubite ta naj lepši cvet vaših mladih let, storite se z obranitvo te angelske čednosti vredni najsv. serca Jezusovega v presv. rešnjem Telesu; vojskujte se torej zoper vse nesramne misli in želje, bežite spred tistih, ki kakor rjuveči levi okoli hodijo iskaje, koga bi požerli. Sploh si pa prizadevajmo mi vsi, da bode naše serce Jezusovemu zmirom bolj podobno, da studimo, kar on studi, da ljubimo, kar on ljubi, da tako ž njim sklenjeni v naročji božjem enkrat sladko počivamo. Amen.

Cerkven ogovor pri novi maši.

(Kakor kdaj Kristus, tako sedaj dušni pastir dela, terpi in moli za blagor človeštva; gov. M. T.)

„Kakor je Oče mene poslal, tudi jes vas pošljam“. Jan. 20, 21.

V v o d.

Kraljevi prerok David, zamaknjen v premišljevanje dobrot Božjih, vabi svoje ljudstvo, da naj hvalijo Boga ter vsi ginjeni točijo solze veselja in hvaležnosti, rekoč: „Pridite, radujmo se v Gospodu, ukajmo Bogu, svojemu Zveličarju!“ (ps. 94, 1.) In sopot drugod, ko kliče vse narode, da naj Bogu zahvalo pojejo, pravi: „To je dan, ki ga je Gospod naredil, radujmo se in veselimo se v njem!“ (117, 24.) Z besedami kronanega psalmopevca tudi jes danes kličem: Pridite, da se veselimo v Gospodu, ker to je dan našega veselja, dan, kakoršnega vaša fara že veliko let ne pomni! Da bi se tega veselja vdeležili, prišli ste iz bližnjih in daljnih krajev, in tudi jes sem se nazaj k vam povrnil, z vami vred obhajati to veselico, in povzdignit svojo besedo v čast in hvalo Božjo. Začetnik te veselice pa in ob enem krona naše svečanosti je novi mašnik, ki danes pervikrat opravlja nemažežno daritev nove zaveze. Takega dne veseliti se sme vse keršćanstvo, ker je prejelo novega delavca v vinogradu Gospodovem in vidi spolnjeno Njegovo obljubo, ko je rekel: „Glejte, jes sem z vami vse dni do konca sveta.“ Veseli se ga sv. cerkev sama; zakaj „mašniki,“ pravi sv. Prosper, „so njeni kras in njena največa svetloba; oni so vrata v večno mesto, in vratarji, katerim so zaupani ključi od nebes; oni so hišniki kraljevega dvora.“ Dan veselja je za vse novomašnikove sorodnike in svate, prijatelje in znance, ker si ga je iz vaše srede Gospod odbral, kakor izvoljeno posodo, da bo za vas in za vse vaše žive in mertve spravniki in priprošniki pri Bogu. Posebno vesel dan pa je za vas, ki se smete njegovi bratje in sestre imenovati. Vem, da vam je današnje veselje obilno povračilo za to, kar ste si iz ljubezni do njega svoje dni pritergovali. Poseben dan veselja je za vaju, oče in mati! Kaj ne, da sta v duhu že večkrat gledala

svojega sina kot mašnika pri oltarji, in sta sama pri sebi rekla: Bog nama daj še ta dan učakati! In glejta! danes se vama te preserčne želje izpolnujejo. Kaj ne, oče! danes, ko vam je to veselje došlo, s starim Simeonom pravite: „Sedaj, o Gospod, spusti svojega blapeca po svoji besedi v miru, ker so videle moje oči Tvoje zveličanje!“ Kajne, mati! danes so vam na jeziku besede Marijine, ki jih je pela v Elizabetini hiši, rekoč: „Moja duša poveličuje Gospoda, in moj duh se veseli v Bogu, mojem Zveličarji, ker se je ozerl na niskost svoje dekle; — velike reči mi je storil On, ki je mogočen, in sveto Njegovo ime.“ (Luk. 1, 46—49.) Sedaj so pozabljene vse skerbi in težave, ki sta jih za voljo njega prestala, in vsi stroški, ki sta jih ž njim imela, ker vama bo na mesto telesnega kruha, kakoršnega sta mu vidva dajala, dal boljšega duhovnega kruha, ki nas poživlja za večno življenje. Čez vse veseliti današnjega dne pa se smeš ti, novomašnik! ker ta dan je tvoj častni, tvoj slavni dan, tako rekoč iz biserov sestavljena krona tvoje zmage, s katero venčaš svoj mnogoletni trud, dan, kateri ti bo vse tvoje žive dni v spominu, in bo z zlatimi čerkami zapisan v bukvah Božje pravice. To je dan, ko te Kristus sam svojemu ljudstvu očitno pokaže za svojega služabnika, in ti po besedah sv. Hieronima slovesno sporoča ključne nebeškega kraljestva. Zato ti kliče sv. Avguštín: „O mašnik, kako častitljiv si! ker se večna Beseda v tvojih rokah, kakor v Marijnem deviškem telesu, tako rekoč spočne in znovič včloveči.“

Da, častitljiv je mašniški stan, ker ima enak posel, kakoršnega je imel Kristus od svojega nebeškega Očeta. Zato je apostel-nom rekel: „Kakor je Oče mene poslal, tudi jes vas pošljem.“ Posel edinorojenega sinu Božjega pa je bil, da je delal in terpel za blagor človeštva, moči k temu poslu pa je iskal in je našel v molitvi. Duhoven torej v skerbi za duše vidi nad Kristusom svojo podobo, in ravna po Njegovem zgledu. On I. kakor Krisus, dela za blagor človeštva; II. on terpi, kakor Kristus, za blagor človeštva, in III. on moli, kakor Kristus, da v blagor človeštva delati in terpeti zamore.

To troje bomo danes s pomočjo sv. Duha nekoliko premišljevali. Ti pa, večni veliki mašnik, Jezus Kristus, razlij svoje mazljenje na moje besede, in daj jim moč, da bom govoril v tvojo čast in v poveličanje Tvojega imena!

Razlaga.

I. Mašnikova prva dolžnost je, da dela, kakor Kristus, človeštvu na blagor. — Kakor nastopi solnce za jutranjo zoro, tako je za Janezom Krstn. stopil Kristus med ljudstvo, in je začel spolnovati delo mu od Očeta naloženo. Tu ga vidimo med nedolžnimi otroci, ki jih k sebi vabi rekoč: „Pustite otročičem k meni priti, in nikar jim ne branite, zakaj tacih je Božje kraljestvo.“ (Mark. 10, 14.) Jemlje jih v svoje naročje, jih ljubeznjivo objema, roke nanje poklada in jih blagozlovlja.

Grede po Judovski deželi obhodi vse kraje, uči povsod svoje nebeške resnice, in priporoča svoje zveličanske čednosti ter jim jih pojasnuje z najlepšimi prilikami. Nkoli ni tako truden, da bi jedl, pijače ali počitka iskal, in se ukaželjni množici umaknil. „Moja jed in pijača, pravi, je, da spolnujem voljo svojega nebeškega Očeta.“

Svoje delo je sploval v skerbi za zveličanje grešnikov. Rekel jim je: „Sin človekov je prišel iskat in zveličat, kar je bilo zgubljenega; rekel, da je poslan k zgubljenim Izraelovim ovcam in k bolnim Izraelove hiše. Naj bi jim še več zaupanja dal, jih je klical z milimi besedami: „Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, in jes vas bom poživil“. Jim s svojo ljubeznijo prav do serca predreti, je v njih hiše hodil, ž njimi jedel in pil. Pri-povedoval jim je priliko od zgubljenega in zopet najdenega sina, ali od zgubljene in zopet najdene ovce, jim s tem razodeti veselje, ki ga imajo vse trume nebeščanov nad spokornim grešnikom. Vsem pa, ki so k njemu pridši k njegovim nogam padli, in se spokorno terkali na svoje persi, je dal slišati glas tolažbe, rekoč: „Zaupaj sin! Zaupaj hči! tvoji grehi so ti odpuščeni; pojdi v miru in nikar več ne greši!“

Svoje delo je opravljal, ko je vsakoršne bolnike ozdravljaj, lačne nasitoval in celo mertve oživljaj, da je zbrani množici toliko lagljeje njih dušno slepoto in hromoto pokazal, jih iz mertvaškega spanja njih pregreh obudil in v njih lakoto vnel po nebeškem kruhu.

Tako Kristus z vsemi svojimi blagimi deli nič drugega ni imel pred očmi, kakor blagor človeštva, in nič drugega v svojem sercu, kakor spolnovanje svojega posla, da bi vso čedo pripeljal v ovčjak svojega nebeškega Očeta.

Ravno ta posel, kakor Kristus, ima tudi mašnik; da dela za zveličanje njemu zročeni duš. Njegov prihod med verne mora biti enak solnčnemu vzhodu, ki po zimskem mrazu zemlji vdiha

ново gibanje in življenje. To mašnikovo delo človeštvu na blagor se kaže

a) pri poduku mladine v šoli in zunaj šole. Tu je treba z otroci otrok postati. Treba mu je ž njimi, da si njih serca pridobi, kakor materi, ljubeznjivo ravnati, njih jezik govoriti, in jih naprej z mlekom v poduku dojeti, dokler zmožni postanejo za tečnišo hrano. Kakor njih duhovnemu očetu mu gre najprej skerbeti, da jim že z mladega vcepi strah Božji v njih rahle serca; skerbeti, da zapeljivosti od njih odvrča, kakor angel varh nad njih nedolžnostjo čuje in jih obrani na duši in na telesu.

Blagor otrokom, kateri te nauke slušajo, ker oni so seme, iz ktereга ima dozoreti njih časna sreča, seme, ki ima sad obroditi za večno življenje.

Človeštvu na blagor dela mašnik

b) pri očitnem poduku v pridigah in keršanskih naukih. Tu je enak sejavcu, ki seje seme Božje besede na njive Gospodove, da poroseno od njegovega blagoslova kali in stoteri sad prinese. Enak je delavcu v Gospodovem vinogradu, ki sadi, obrezuje in priliva, ter od Boga prosi rasti in rodovitnosti. Nevednim je učnik, žalostnim in potertim tolažnik. Pobožnega krepča, da na stermem potu proti nebesom ne omaga. Hudobnega si prizadeva pretresti in na pot pokore zaverniti. Kakor čuvaju na Jeruzalemskem zidovji mu je treba trobiti, in gorje mu! ako se za voljo njegove zanikernosti kaka duša pogubi, ker bo Gospod kri pogubljene tirjal iz njegovih rok. Njemu velja, kar piše apostel učencu Timoteju: „Zarotim te pred Bogom in Jezusom Kristusom! — oznanuj besedo, ne jenjaj, bodi si prilično ali neprilično, prepričaj, prosi, svari z vsem poterpljenjem in ukom“. (II. 4, 1, 2.) Tako se trudi, da bi strah Božji v sercu vseh, zvestobo in ljubezen v družinah in soseskah, in pravo kerščansko krepost pri vsi svoji čedi uterdil. — Še večje delo ga čaka

c) v spovednici, kjer je učenik, zdravnik in sodnik ob enem. Tu pri ozdravljevanji duš mu mora biti poglavitno vodilo, da nobeno zdravilo nič ne izda, ako ne pride od zdravnika, ktereга bolnik ljubi; zakaj ternje v rane in otiske bosti bolečine le še množi. Z grešnikom, pravi sv. Ignaci, mu gre ravnati, kakor ljubeznjivi materi z bolnim sinom. Potreba je, da se mu nekaj za voljo časa, nekaj zavoljo starosti, in nekaj zavoljo človeške slabosti prizanaša; saj, ako vidiš bolehavega pod težo njegove butare omagovati, pa ga le še priganjaš, ga prisiliš do padca. Od druge plati pa se je zopet treba varovati, da se hudobnim ne daje potuba in grešnikom ne pokladajo blazine pod komolce. Smradljive in globoko zajedene rane namreč se morajo večkrat celo z razbeljenim železom žgati. Treba je pred vsem drugim grešnikovo poglavitno nagnjenje, nagone in namene njegovih del in njegove vnanje oko-

liščine vedeti, in vse gube in globočine njegovega srca preiskati, da se potem zdravila, ktere mu daje, po vseh njegovih dušnih zilicah in cevkah razlivajo. Če je pa že veliko telesnih bolezni tako skritih, da jih zdravnikova bistrumnost nikakor ne zasledi, kako težko je še le, spoznati še vse bolj skrivnostne nagnjenja in čutila človeškega srca, ki so med seboj še bolj različne, kakor naši obrazi!

Poglejte toraj, kdor hoče zdravnik, in ne samo prekriževavec grešnikov biti, koliko preiskovanja, premišljevanja, prebiranja sv. pisma, bukev cerkvenih učencov in drugih spisov tehtnih dušnih velikanov, koliko opazovanja in izkušnje, koliko dela in truda se na tem prostranem in nikdar obdelanem polju duhovnemu kaže, da svojemu poslu zadostuje, in z vso močjo resnice in prepričanja do srca predere, dokler mu ga ogreje, in za svetost in pravičnost vname. Ne pravijo zastoj: „Umetnost nad vse umetnosti je skerb za duše“.

Poglavitno delo dušnega pastirja je še med drugimi:

d) obiskovanje bolnikov na smertni postelji. Ako namreč v tem trenutku domači za bolnika ne morejo več storiti, kakor zdihovati in solze točiti, ako ga zdravnikova pomoč smerti več ne more oteti, in se prijatli in sorodniki od njegove smertne postelje zmiraj bolj umikajo; o kako ginljivo je, viditi duhovnega pastirja, ki iz ljubezni do svoje bolne ovčice ne gleda ne na daljavo, ne težavo pota, ne na temo, vihar, grom in blisk, kakor tolaživen angel in poslanec z nebes k njemu prihiti, njegovo zadnjo spoved zasliši, njegovo vest umiri, ga s sv. popotnico previdi, in s sv. oljem pomazili, ter ga tako na pragu večnosti za poslednji boj zoper pekel oboroži! O koliko gorečih dušnih pastirjev je zavoljo tega svoje življenje žertovalo za blagor svojih bolnih ovčic! Iz vsega tega pa lahko spoznate, da dušni pastir res, kakor Kristus, dela človeštvu na blagor.

II. On pa tudi, kakor kdaj Kristus, terpi za človeštvo.

Vse življenje našega Odrešenika od Njegove zibeli, ki je bila v jaslih in na terdi slami, do Njegove smertne postelje, ki je bila na zaničevanem lesu sv. križa, ni nič drugega, kakor nepretergana versta terpljenja. Že pri rojstvu je lahko tožil: „Ptice pod nebom imajo svoje gnezda, lesice svoje jame, in zverine svoje berloge; sin človekov pa nima, kamor bi položil svojo glavo.“ Revščina je bila vseskozi njegova sestra, žeja in lakota, mraz in vročina, preganjanje in sovraštvo njegovo spremljevalstvo.

Ako je z grešniki ljubeznjivo ravnal, ž njimi jedel in pil, da bi jih pridobil in zveličal, očitali so mu, da je njih prijatelj, da je pijanec in požrešnik. Če je nadložnim in bolnim s čudeži pomagal, rekli so, da ima hudiča, in da je z Belcebubom, višim iz med

njih, v zvezi. Če je v tempeljnu, ali pod milim nebom svoje nebeške resnice razlagal, so ga zato njegovi rojaki zaničevali in sovražili, in umakniti se jim je moral, da ga niso iz shodnice vergli in kamujali. Bil jim je zapeljivec in podpihovavec ljudstva, ki prepoveduje cesarju davke dajati; bil je prelomljivavec prazuika, ker je v saboto bolnike ozdravljaj; bil jim skozi in skozi hudoben človek, ktereга so povsod preganjali, mu po življenji stregli in ga čertili do smerti.

Ko je pa prišla ta Njegova ura, oh! kdo je v stanu popisati Njegovo dušno terpljenje, Njegovo žalost in britkosti Njegove na Oljski gori? Kdo psovanje, zmerjanje in preklinovanje divjih Rimskih vojščakov, ki so ga, kakor tolovaja, po mestnih ulicah vlačili? Kdo sešteti vse udarce in zaušnice, ki jih je prejel, ali terne, ki so mu jih v glavo zabodli? Kdo sešteti vse šibe in rane, ali umeti pezo Njegovega križa, dokler nag na njem razpet izdihne svojo dušo? Prav je govoril po svojem preroku: „O vi vsi, ki greste memo po potu, premislite in poglejte, če je bolečina, kakoršna je bolečina moja!“

Ta Kristus, ki je za blagor človeštva vse to terpel, je pa tudi svojim namestnikom rekel: „Hlapec ni veči, kakor njegov gospod; ne poslanec veči, kakor tisti, kateri ga je poslal.“ — Ako so mene preganjali, bodo tudi vas preganjali.“ (Jan. 13, 16 & 15, 20.) „Če so hišnega gospodarja Belcebuba imenovali, koliko bolj njegove domače!“ (Mat. 10, 25.)

Poglejte, to je delež duhovnega pastirja, da mora tudi on terpeti za blagor človeštva. Ne govorim pa od tistega terpljenja, ki mu velikrat iz lastnega nagnjenja prihaja, tudi ne od telesnega terpeža, ki ga čaka pri službinih opravilih. To telesno terpljenje se dá še prestati. Pot na čelu se posuši, trudni udje odpočijejo, hripavo gerlo ozdravi. Ali vse drugače je z dušnim terpljenjem. To mu prihaja.

a) od ljudi, kateri resnico sovražijo, in bolj ljubijo temo, kakor luč, ker so njih dela hudobne. (Jan. 3, 19.) Zato pa, ker sovražijo tudi oznanovavca te resnice, ako po prerokovih besedah noče biti enak mutastemu psu, kateri lajati ne zna, ampak jim po svoji dolžnosti vse na ravnost in brez ovinkov očita. Zato je tem ljudem vsak, kateri pobožno živi, bedak in sovražnik napredovanja in ljudske omike, in to še najbolj duhoven, ker se njih poglavitnim vodilom, njih pohujšanju in brezvestnemu življenju z ostrim, na obe strani zbrušenim mečem Božje besede brez strahu zoperstavlja, jih ovira in razdvojuje. Ti so pogostoma s prvega duhovnovi prijatli in poglavitni možje v fari, ki pa potem, kedar se jim ovčje oblačilo odgerne, še druge zoper njega, kakor v vojsko, napeljujejo, njegove dobrotne naprave ustavljajo, njegovo dobro ime in njegovo čast pri ljudeh, pri deželskih in duhovskih gosposkah

pod nič devajo, mu povsod kljubujejo, ter britkosti in grenke ure napravljajo.

Da ne bom še tistih oseb omenjal, ktere za duhovne nimajo Sem-Jafetovega ali cesar Konstantinovega plašča kerščanske ljubezni, ne do njih sveto — Franciškovega spoštovanja, ki je rekel, če bi ga angel in mašnik ob enem srečala, da bi poprej mašniku roko poljubil in še le potem angela pozdravil; tudi ne spoštovanja sv. Katarine Sienske, ki je stopinje svojega spovednika poljubovala; to je: da od tacih ne bom govoril, ki vsako golazen nad duhovniki vidijo, in slabosti enega vsemu stanu prilastujejo, ker se nad tacim sračjem vrščanjem noben pametni ne spodtika, naj rajše omenim druge pglavitniše britkosti za duhovne pastirje. Ti pa so

b) terdovratni grešniki in sirovi razuzdanci, pri kterih za svoje svarjenje ali poduk zmerjanje in preklinovanje za plačilo prejemajo. Ložej bi iz kamena vodo napeljal, ali merliče v življenje, kakor pa njih nekatere k pokori obudil. Posvari ga skerbni oče; on te ne bo slišal. Posvari ga ljuba mati; on te bo zasmehoval. Posvari ga prijatelj; on ti poreče, da si še ti neumen, in te bo zapustil. Posvari ga pridigar ali spovednik, on se ti bo smejal in ušesa zamašil; k večemu ga boš še le ob letu k spovednici dobil, ti bo pa tudi za leto bolj zrel za pekel. Združi naj se vas sto in sto ljubeznjivih glasov; on ostane terda skala, od ktere vsako kladvo odleti.

Pri teh britkih izkušnjah li ni to največe terpljenje dušnega pastirja, ko mora viditi in slišati od toliko ponočnega vasovanja, rogoviljenja po kerčmah, od pohujšanja in zapeljevanja, kar nedolžne ovce od Kristusove čede odpeljuje, med zgrabljive volkove in v satanove mesnice vodi, jih brez usmiljenja davi in mori? Oh, kaj pa še le, ako take sirovine na smertni postelji obišče, in mora biti tiha priča njih pogubljenja! Pač zastonj zdihuje s Kristusom na križi: „Žejen sem!“ Žejen zveličanja vaših duš! Ni ga, kteri bi mu to žejo pogasil; berž pa stoje pripravljeni satanovi vojščaki, da mu želea in kisa podajo. In dasiravno mu lesenega križa ne zbijejo in ga nanj ne razpno, vendar se jih ne manjka, ki bi mu kaj takega iz serca privoščili. Namesto križa pa ima svet za duhovne ječe in pregnanstvo, kakor nam pretekli časi na Francozkem, pa tudi sedanje prigodbe na Ruskem-Poljskem in po Talijanskem žalostno spričevanje dajejo. — Vse to pa terpi dober duhoven za blagor človeštva.

III. Kolikor teže so dela, in kolikor večje je terpljenje, toliko večje je treba moči. Kje pa je dušnemu pastirju te moči iskati, da pri toliko delih ne omaga, in pod butaro svojega terpljenja ne obleži? Iskati in najti mu jo je tam, kjer je je iskal in jo našel njegov mojster in učenik, Jezus Kristus, namreč v molitvi;

to je: duhovni pastir po Kristusovem zgledu tudi moli za blagor človeštva.

Sv. evangelje nam pripoveduje, da je Kristus, kedar se je z dobrodelnostjo, z blagoslovljenjem in pridigovanjem čez dan utrudil, zvečer samoč hodil na goro, in je cele noči v molitvi prečul, da je v njej dobival novo moč za dela trpež.

Poslednje dni, ko so mu v hudobijo pogreznjeni svet in njegove reve, blagor in gorje človeštva, ter slabost in omahljivost učencev bile težka peza pri sercu, je še gorečnije molil, rekoč: „Oče, jes prosim zanje! — Sveti Oče! ohrani jih v svojem imenu, ktere si mi dal, da bodo eno, kakor tudi mi. — Pa ne prosim samo zanje, ampak tudi za tiste, kteri bodo po njih besedi v mene verovali. — Oče! hočem, da bodo tisti, ktere si mi dal, tudi z menom tam, kjer sem jes“. (Jan. 17.)

V tej molitvi je bilo utolaženo in okrepečano Njegovo serce, da je šel neprestrašen v kervavega terpljenja bol in grozo. In ko mu je na Oljski gori v prahu klečečemu in s kervavim potom oblitemu vsa britkost Očetovega keliha pred očmi stala, in mu je strah pred smertjo kosti in žile spreletal, molil je še bolj goreče in v molitvi mu je angel prinesel tisto vsezmagovavno moč, da se kolov, sulic, vezl, jermenastih bičev, ternjeve krone in križa, žebljevi in kladov ni ustrašil.

Prav je toraj Jezus imel, da je svojim učencem molitev tako pogostoma priporočal, ne le zato, kakor sv. Avguštin pravi, da tisti zna prav živeti, kdor zna prav moliti, temuč tudi zato, ker v molitvi tolažbo in serčnost dobivamo, po besedah sv. Jakopa: „Je kdo žalosten izmed vas, naj moli“. Zapoved Kristusovo in svet aposteljnovo toraj sluša dobri duhovni pastir. Kedar mu skerbi in težave njegovega visokega poklica, kakor težka butara, na sercu leže, zateče se k molitvi. V molitvi pa se mu serce nekako razširi, da prostejše in ložej sope, da mu je butara polajšana, in ga skerbi nič več tako k tlam ne tlačijo.

Ako vidi, da mu njegovo delo in terpljenje le malo, ali celo nič sadu ne prinaša; vidi da z reščetom vodo zajema, in jo v sod nosi, ki je brez dna; vidi, da je ubog Zisif, ki mora težek kamen verh visoke gore valiti, in ko ga do verha privali, se mu zopet nazaj v dolino sproži; ako vidi, pravim, da ima tak vedni terpež brez vspeha, oh, kako bi mu serčnost ne vpadla? kako bi ne žaloval, in rok nad glavo ne sklepal, ko mu, kakor nesrečnemu kmetu, sedaj slana spomladno cvetje opari, sedaj suša ali moča poljske pridelke spridi, sedaj toča zrelo sterno ali lepodušečo ajdo zdrobi in v tla zabije! Tu povzdiguje, kakor kraljevi prerok, svoje oči proti goram, od kod mu bo prišla pomoč. In v serčni molitvi z novim upanjem napolnjen zopet seje seme Božje besede, in se pre-

priča, da pomoč njegova je od Gospoda, ki je naredil nebo in zemljo.

Zopet, kedar se mu v serce užali nad hudobijo ljudstva in mu Bog zavoljo nje s svojo šibo namerja, kakor kdaj Kristus na križi: „Oče! odpusti jim“; tako še on moli: Oče vsega usmiljenja! prizanesi ljudstvu, ki je padlo, pa želi vstati. Glej na obličje svojega Kristusa, glej drago ceno, glej kri lastnega sinu! — Ako mu sovrašтво in obrekovanje življenje greni, zopet poprime za orožje molitve, in v molitvi mu dohaja pomoč in tolažba, da svoje sovražnike in obrekovavce v milosti in ljubezni sprejme. Molitev mu daje prave besede na jezik, molitev daje vspeh njegovemu trudu, iz molitve rosi nebeški blagoslov na vse njegove dela.

Tako sem vam, kar sem naj krajše mogel, pokazal, kako da dušni pastir, kakor kdaj Kristus, dela in terpi človeštvu na blagor da pa tudi, kakor Kristus, moli za blagor človeštva, da zanj delati in terpeti zamore. To storivši opravlja delo evangelista, spolnuje svojo službo, je za Bogom vaš največi dobrotnik na zemlji

S k l e p.

Vse to smemo tudi od novega mašnika pričakovati, ker je po dolgoletnem pripravljanji s premislikom in s prosto voljo te dolžnosti nase vzel, in to toliko bolj, ker ga ta stan si izvoliti niso nobene posebne vnanje okoliščine morale.

Žal mi je pa, ljubi moj duhovski brat! da ti danes, kakor na tvoj častni dan, na dan tvojega slovesnega ženitovanja in poročevanja z nebeškim ženinom, nisem mogel krasnih vencev plesti, ne te v upanji rajske prihodnosti zibati, ali te z obljubami zlatih gradov tolažiti, temuč, da sem ti moral velikoveč ternjevo krono krog čela viti in ti Kristusov križ v roke podati.

Ali vem, da si že sam poprej za terdno sklenil, po potu križa in terpljenja, kakor po kraljevem potu proti nebesom, za Kristusom hoditi, kakor sv. Pavel, dobro se vojskovati, vero ohraniti in doseči prihranjeno krono pravice. Zato ti k tvojemu poslu v svojem, v imenu vseh tvojih svatov in v imenu vseh mojih poslušavcev te le serčne voščila izrečem: Bog ti daj zdravje in ti dodeli mnogo mnogo let v povišanje Njegove časti, na blagor vsem živim in v pomoč dušam v vicah!

Njegov nebeški blagoslov te spremljaj po vseh tvojih potih, in bodi vidno pri vseh tvojih delih! Spominjaj se v svojih molitvah svojih bratov in sester, spominjaj pa tudi nas vseh, in še posebno.

visokočastitega starčka s sivimi lasmi domačega g. fajmoštra, ki se že blizo 38 let možato trudijo za blagor fare, v kateri si tudi ti luč sveta zagledal. Zlasti tema dvema, kterima se imaš za Bogom naj več zahvaliti, dobremu svojemu očetu, in skerbni svoji materi, bodi vsakdanji priprošnik pred Gospodovim oltarjem; posebno še takrat, ako ju Božja previdnost poprej, kakór tebe, pred sodnji stol pokliče, takrat, ko bodo umolknile tiste usta, iz kterih si se naprej učil Boga spoznati, ki so sebi veliko pritergovale, da so tebi dajale; takrat, ko bodo zastale tiste roke, ki so te kdaj otroka pestovale, ti jesti dajale, in se za te veliko trudile; takrat, ko bodo njih telesni ostanki v grobu gujili, o daruj jim solze preserčne hvaležnosti, ter vošči njih koščicam večni mir in pokoj in njih duši nebeško luč!

Tako stopi pred oltar in opravi svojo daritev, in kedar ti dojde povelje, pojdi, kamor te bo Božja previdnost poslala, ter zvesto spolnuj tri poglavitne besede mojega ogovora, namreč: delaj, terpi, moli! Amen.

Osnovane pridige.

Za god sv. Janeza Kerstnika. (2. pob. nedeljo).

„Vsi, kteri so slišali, so si k sercu vzeli, rekoč: Kaj koli bo iz tega deteta?“

Lnk. 1, 66.

V v o d.

Od velike večerje govori današnje sv. evangelje. Kjer pa se govori o večerji, vselej mi na misel pride tista večerja, pri kterej je Herod plesavki Herodiadi obljubil dati glavo Jan. Kerstnika. Ravno jutre obhajamo spomin njegov; zatorej hočemo premišljevati besede: Kaj koli bo... In jaz odgovorim: Iz tega deteta je postal velik in imeniten mož, ki slovi

1. zavoljo ojštrosti v svojem življenju
2. zavoljo ponižnosti v svojem stanu in
3. zavoljo zvestobe v svojem poklicu.

Razlaga.

1. Zavoljo ojštrosti v svojem življenju. Pove se, kako se je preživljal, kako se oblačil, in kje je prebival; tako je živel sin velikega duhovnika, kteremu ničesar ni manjkalo. Kako pa je z nami? Le radi dobro jemo in pijemo, ničesar si ne pritergamo... Kako se mi oblačimo, kako se pri obleki že tudi po deželi prevzetnost košati... Mi se ogiblujemo tihe samote... le pri šumu in trušu, veselicah, plesu...

2. Zavoljo ponižnosti v svojem stanu. Fariseji so ga po sili hotli imeti za Mesija... On pa je le terdil, da ni... timveč da ni vreden od čevljev... Tako se je poniževal on, kterega je sam Jezus hvalil, in imenoval več kot preroka. Kako pa je z nami! Mi se le radi hvalimo sami, radi hvalo poslušamo in se povišujemo nad druge. In zavoljo česa del se mi povišujemo? Zavoljo nečimurnih in praznih reči? zavoljo bogastva, lepote, obleke... „Kaj imaš, da nisi sprejel... Drugi se spet povišujejo zavoljo, da bolj pobožno živijo, kakor drugi... pa kdo ti je pomagal?... kako dolgo boš v dobrem stanoviten? Prevzetnost se spotika... kdor stoji, naj gleda da ne pade..."

3. Zavoljo zvestobe v svojem poklicu. Janez K. je bil prerok, in teh poklic je bil učiti, opominjati, svariti in kaznovati ljudi. To je zvesto delal sv. Janez K. Vse je klical, naj delajo pokoro... Bogatine je opominjal, naj radi ubogaimo delijo... mutarje, naj ne jemljejo preveč... vojake, naj niso grozovitni i. t. d... vsakemu je povedal svojo in tako zvesto opravljal dolžnosti svojega poklica. Kako pa mi spolnujemo dolžnosti svoje? Vi starši — gospodarji in gospodinje... kerčmarji... kupčevavci... otroci, posli... Pa pravite mi, da je to težko, nevarno in sitno. Glejte na Janeza K. Tudi Herodu naravnost pove: „Ni ti dovoljeno... in za to da clo glavo svojo. Nam pa glave dati ni treba; torej bodimo zvesti.“

S k l e p.

Sv. Janez K. je bil ojster v svojem življenju, ponižen in zvest... zdaj pa je velik svetnik v nebesih in vživa... Kaj pa bo z nami? Ne bomo vselej tukaj ostali, tudi mi smo poklicani za sv. nebesa. Bodimo tudi ostri, ponižni in zvesti, in tudi mi bomo sloveli tukej in se večno veselili v nebesih. Amen.

Za god obiskovanja M. D. (3. pob. nedeljo).

„In je stopila v hišo Caharijevo in je pozdravila Elizabeto“. Luk. 1, 40.

V v o d.

Dobri pastir, ki zgubljeno ovco išče, je Jezus. Žena, ki zgubljeni denar išče, je sv. kat. cerkev. Tudi mi smo dolžni, svoje bližnje, ki se po grehi zgubé, iskati in nazaj voditi k pravi čredi. To se pa bode zgodilo, ako pridno k njim hodimo in je obiskujemo; in ravno jutre obhajamo spomin tiste dogodbe, ko je D. M. sv. Elizabeto obiskala. Zatorej hočem danes pokazati:

1. Zakaj je M. D. sv. Elizabeto obiskala; in
2. Kako se je pri obiskanju obnašala.

R a z l a g a.

1. M. D. je sv. Elizabeta obiskala;
  - a) da srečo k hiši prinese. Janez. K. je bil od izvirnega greha očiščen in posvečen: „Poskočilo je dete... Elizabeta je

bila napoljena s sv. Duhom in je spoznala sv. skrivnost: „Žegnana si med... Caharija je mogel govoriti, vsem je toraj sreča došla. Kaj pa mi prinesemo v sosedovo hišo, kedar jo obiskujemo? Nemir, jezo, obrekovanje, pohujšanje, zapeljevanje, žalost in solze?

b) Da Elizabeti postreže. Porod se je bližal, zatorej pride D. M. in ostane tri mesece... Tudi ti hodi rad k bolniku, žalostnemu, ubogemu, da pomagaš, tolažiš, svetuješ in postrežeš. Ali se pa to tudi godi? Čemu ti dohajaš v sosedovo hišo? Da le sam sebe kratek čas in veselja delaš... ne pomagat, le oškodovat, — ne tolažit, le žalit —

c) Da hvali Boga. „Moja duša poveličuje... Ti pa pri svojih obiskavah Boga in božjih reči še v misel ne jemlješ, jih morebiti le zasmehuješ; le poslušajmo, kaj se govori: sv. vera se podkopuje, sv. cerkev obira, dobro ime krade, nedolžnost pohujšuje in zapeljuje...“

2. Kako se je M. D. pri obiskanju obnašala?

a) M. D. je jaderno šla v gore. Okoli tri dni hoda in po težavnem potu je bilo v mesto Hebron k teti, — vendar je šla jaderno v gore. Tudi ti ne mudi se dolgo med potjo, ne oziraj se po svetu in posvetnih rečeh: nevarno je — tudi ne boj se težav in sitnost! Iz dobrega namena druge obiskovati je dobro delo. —

b) M. D. je pozdravila Elizabeto. Od Caharija nič ne pripoveduje sv. evangelje. Nek imeniten mož pravi, da to zavoljo tega, da se učimo, kako nespodobno in nevarno je, obiskovati ljudi drugega spola. To naj posebno vam velja, kerš. device in kerš. mladenči... nikoli na samem, po noči...

c) M. D. se je obnašala ponižno, ljubeznjivo in pobožno. Obnašajmo se tudi mi tako, kedar druge obiskujemo!

Sklep.

Učimo se od M. D., zakaj in kako moramo sosede obiskovati. Ako se obnašamo po Marijnim izgledu, gotovo bode Marija tudi nas obiskala in pri nas ostala zdaj in na našo smertno uro! Amen.